

Aktuální problémy financování basketbalu v ČR a návrhy na zlepšení stavu

Diplomová práce

Vedoucí práce:

Mgr. Ing. Jana Mikušová, Ph.D.

Bc. Pavla Švrdlíková

Brno 2015

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucí mé diplomové práce Mgr. Ing. Janě Mikušové, Ph.D. za její cenné rady, trpělivost, shovívavost a čas, který mi při zpracování této práce poskytl.

Také bych chtěla poděkovat JUDr. Jaroslavi Michálkovi, vedoucímu pracovníkovi Valosun KP Brno za poskytnuté odborné konzultace a informace potřebné k zpracování této diplomové práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Aktuální problémy financování basketbalu v ČR a návrhy na zlepšení stavu** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 30. prosince 2015

Abstract

Švrdlíková, P. Current problems of basketball financing in the Czech Republic and improvement proposals. Diploma thesis. Brno: Mendel University, 2015.

This thesis deals with current issues of basketball financing in the Czech Republic and proposals to improve the situation. The objective of this thesis is to determine the improvement proposals of sports clubs financing in the Czech Republic, focusing on the issues of basketball financing. Individual goals include analysis of the current sports funding, defining a legal framework the possibilities for the use of grants and funding opportunities in the Czech basketball.

Keywords

Grant, source of financing, basketball, club, analysis

Abstrakt

Švrdlíková, P. Aktuální problémy financování basketbalu v ČR a návrhy na zlepšení stavu. Diplomová práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015.

Tato diplomová práce se zabývá aktuálními problémy financování basketbalu v ČR a návrhy na zlepšení tohoto stavu. Cílem práce je stanovení návrhů na zlepšení stavu financování sportovních klubů v České republice se zaměřením na problematiku financování basketbalu. Mezi dílčí cíle patří analýza stávajícího stavu dotací do sportu, tedy právní rámec ohraničující možnosti využívání dotací a samotné možnosti financování basketbalu v ČR.

Klíčová slova

Dotace, finanční zdroje, basketbal, spolek, analýza

Obsah

1	Úvod a cíl práce	11
1.1	Úvod	11
1.2	Cíl práce	12
2	Metodika	13
3	Literární rešerše	15
3.1	Dotace	15
3.1.1	Definice dotací	15
3.1.2	Proces poskytování dotací	17
3.2	Legislativně právní rámec sportu	17
3.2.1	Zákon o podpoře sportu	18
3.2.2	Legislativa upravující podporu regionálního rozvoje	19
3.3	Financování sportu a tělesné kultury	19
3.3.1	Modely financování sportovních oddílů	23
3.3.2	Současný stav financování tělesné kultury a sportu	24
3.4	Veřejné zdroje	27
3.4.1	Financování sportu ze státního rozpočtu	27
3.4.2	Financování sportu z krajských rozpočtů	29
3.4.3	Financování sportu z rozpočtů obcí a měst	30
3.4.4	Strukturální fondy EU	31
3.5	Soukromé zdroje	31
3.6	Ekonomické aspekty sportovních klubů	32
3.6.1	Daňové změny	33
3.6.2	Účetní změny	34
3.6.3	Sportovní organizace formou obchodních společností	34
3.7	Basketbal v ČR	35
3.7.1	Česká basketbalová federace	35
3.7.2	Účast jednotlivých basketbalových oddílů v rámci územních celků ČR35	
3.7.3	Financování vrcholových sportů	37

4	Ekonomika basketbalových klubů v praxi	38
4.1	Financování basketbalu ze státního rozpočtu	38
4.2	Financování basketbalu z Jihomoravského kraje	42
4.2.1	Výdaje z rozpočtu JMK plynoucí na sport a tělovýchovu.....	44
4.3	Financování ze statutárního města Brna	46
4.3.1	Sport v Brně.....	47
4.3.2	Organizace zastřešující sport v Brně	48
4.3.3	Brněnské sportovní zázemí	49
4.3.4	Typy dotací	50
4.3.5	Zásady pro poskytnutí dotací	51
4.3.6	Dotační tituly čerpané basketbalovými oddíly	52
4.4	Financování z příjmů loterijních a sázkových společností.....	59
4.5	Financování z vlastních zdrojů	61
4.6	Právní prostředí podpory sportu	61
4.7	Následky chybného využití dotací	62
4.8	Analýza financování klubu Valosun KP Brno	63
4.9	Problémy financování basketbalu.....	67
4.10	Návrhy na zlepšení stávajícího stavu financování	69
5	Diskuze	73
6	Závěr	75
7	Literatura	77
9	Seznam obrázků	82
10	Seznam tabulek	83

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

Sport v České republice má bohatou historii a výsledky v něm dosažené, lze na mezinárodním poli v porovnání s jinými odvětvími označit jako úspěšné. Tyto úspěchy jsou postaveny na podpoře státu, jednotlivých měst a organizací. Tato podpora je podstatná nejen pro sport samotný, ale i pro sportovní zázemí.

Hospodářská krize, která přišla v roce 2008, zasáhla celou společnost, a měla tedy dopad i na sportovní odvětví. Do hospodářské krize byly finance potřebné k zabezpečení chodu sportovních klubů poměrně lehko přístupné. To se během krize změnilo. Došlo k radikálnímu snížení prostředků především z řad soukromých subjektů. Tímto se podpora - dotace ze strany státu, krajů a obcí stala pro sportovní kluby nepostradatelná.

Získávání dotací je v současné době ovlivněno řadou faktorů. Těmi nejvýznamnějšími faktory jsou členská základna, tradice daného sportu v zemi, popřípadě v obci, mládežnická členská základna a schopnost marketingové propagace klubu před veřejností.

Důležitost těchto faktorů je rozdílná na úrovni dotací státních, krajských a obecních. Faktory však nejsou jediným kritériem rozhodování, velikost poskytovaných dotací je také ovlivněna množstvím sportovních disciplín, které o dotace žádají.

Dle mého názoru není většina sportovních klubů v ČR bez dotací schopna efektivně fungovat. Jelikož dotace tvoří podstatnou část financí sportovních klubů, jsou dotace jako zdroj peněžních prostředků hlavním bodem této práce.

V práci se budu zabývat analýzou financování basketbalu, přesněji brněnského basketbalu. Brněnský basketbal jsem si vybrala ze dvou důvodů. Prvním je bohatá historie a silná tradice tohoto sportu v Brně. Druhým je moje osobní zkušenost s basketbalem. Už od malička se pohybuji v prostředí basketbalu a jsem součástí basketbalového klubu jako hráč. Tato práce se pro mě stala příležitostí poznat fungování a basketbalových klubů z jiného pohledu. Podstatou je tedy poznat oddíly z hlediska organizačního ale především z pohledu financování tohoto sportu.

Principy čerpání dotací a analýza finanční stránky basketbalového klubu bude demonstrována na oddílu Valosun KP Brno. Zvolila jsem tento tým záměrně, jelikož se stává v Brně „lídrem“ tohoto sportu. V české lize zaujal v sezoně 2014/2015 nejlepší místo z brněnských týmů působících v nejvyšší soutěži. V sezoně 2015/2016 se jako jediný z brněnských klubů zúčastnil mezinárodní soutěže, přesněji řečeno Eurocupu.

1.2 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je navržení kroků zlepšujících stav finanční stránky basketbalu v ČR. Tohoto cíle bude dosaženo plněním dílčích cílů. Dílčími cíli budou zejména analýza stávajícího stavu dotací do sportu, tedy právní rámec ohraničující možnosti využívání dotací a samotné možnosti financování basketbalu v ČR; institucionální zakotvení dotací; flexibilita dotací a financování.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části budou vysvětleny základní teoretické souvislosti. Zaměřím se na vysvětlení samotného pojmu dotace, ukotvení dotací v rámci právního systému. Dále jsou vysvětleny modely financování sportovních oddílů a také současný stav financování tělesné kultury a sportu. Jsou zde zmíněny ekonomické aspekty, kterým kluby čelí v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku, jako jsou např. změny v daňové a účetní problematice, organizační struktura. Poslední kapitola teoretické části bude věnována zvolenému sportu - basketbalu. Pro účely této práce nebylo nutné věnovat se historii a pravidlům tohoto sportu.

Úvod praktické části je věnován jednotlivým zdrojům dotačních titulů, a to postupně od státní podpory, přes dotace krajské, až k podpoře plynoucích ze zdrojů města. Dále jsou zde uvedeny další zdroje basketbalových klubů, jako jsou vlastní zdroje a prostředky od loterijských společností. Další kapitola je věnována právním aspektům poskytování dotací a následkům chybného využití dotací, ze kterých vyplývá nejvíce problémů spojených s používáním dotací.

Dále je praktická část zaměřená na fungování konkrétního klubu, a to Valosunu KP Brno. Na základě informací a hloubkového rozhovoru poskytnutým manažerem tohoto týmu je provedena analýza finančních prostředků klubu, identifikace konkrétních problémů souvisejících s čerpáním dotací, komparace jednotlivých zdrojů financování a nalezení východiska k finanční stabilitě tohoto týmu.

Závěrečná část bude věnována formulování závěrů a shrnutí doporučených návrhů ke zlepšení stavu financování basketbalu v ČR.

2 Metodika

V rámci zpracování diplomové práce bude ozřejmáno téma Problémů financování basketbalu v České republice. Postup zpracování bude rozdělen na dvě části, kdy nejdříve bude zpracována teoretická a následně prakticky zaměřená část.

První část práce bude vypracována metodou deskripce, ve které jsou podkladem literární a elektronické zdroje, které jsou shrnuty v rejstříku literatury. Studium literatury samotné a ostatních zdrojů přispěje k identifikaci peněžních toků a struktury financování sportovního odvětví basketbalu. Na základě detailního studia jednotlivých forem bude zachycena významnost a přínosnost jednotlivých zdrojů.

U zdrojového financování z dotačních titulů bude rámci studia literatury vymezen právní rámec udělování dotací a možnosti čerpání z různých veřejných rozpočtů.

Druhá část je orientována na vlastní vypracování, analýzu současného stavu financování basketbalu, zjištění následků nesprávného využití dotací, hloubkový rozhovor vedený s manažerem jednoho z klubů působících na vrcholové úrovni a nakonec na návrhy na zlepšení financování basketbalu. V této části budou vytvořeny grafy a tabulky za pomoci programu MS Excel, které budou vypracovány na základě primárních a sekundárních informací. Sekundární informace budou čerpány z internetových zdrojů a z basketbalových klubů a jejich federace.

Podstatou praktické části je nalézt odpověď na výzkumnou otázku, jaké problémy se objevují při financování basketbalu. Tuto otázku nelze zodpovědět přímo, ale bude třeba položit si dílčí (úžeji zaměřené) otázky. Odpovědi na tyto otázky budou zjištěny podrobnou analýzou současného stavu financování basketbalu, kde jsou zmapovány penězovody směřující do basketbalu, jejich komparace a principy čerpání těchto prostředků. Rozebrána zde bude také důležitost jednotlivých zdrojů pro basketbalové odvětví. Dále budou na základě této analýzy zjištěny disfunkční znaky, které se ve financování basketbalu vyskytují.

Prostředkem pro identifikaci problémů financování basketbalu je již zmiňovaná analýza. V této části budou zodpovězeny otázky týkající se dotační politiky, zdrojů klubu a jeho finančního chodu.

Otázka č. 1: Jak velkou měrou ovlivňuje členská základna velikost získávaných dotací?

Otázka č. 2: Je systém dotací plynoucích do sportu správně nastaven?

Otázka č. 3: Podporuje ČBF rozvoj basketbalu v ČR finančními prostředky?

Otázka č. 4: Jaké komplikace přináší žádání o dotace?

Otázka č. 5: Je vrcholový sport více finančně podporován než nižší soutěže nebo mládež?

Otázka č. 6: Jakým způsobem jsou nahrazeny prostředky od loterijských společností, které dříve do sportu plynuly?

Na základě odpovědí na tyto otázky budou identifikovány zásadní problémy financování basketbalu. Identifikace problémů bude také ovlivněna hloubkovým rozhovorem, který bude veden s manažerem jednoho z brněnských basketbalových týmů. Tým bude zvolen na základě jeho schopností v oblasti financování a úspěšnosti na sportovním poli. Tento rozhovor bude veden dle předem stanovených otázek, které budou shrnovat poznatky z analytické části.

Problémy financování tak budou výsledkem dedukce a budou podloženy jednak fakty z analýzy financování basketbalu, tak i znalostmi a zkušenostmi jednoho z klubů v oblasti financí a finančních zdrojů.

Výsledkem práce budou návrhy ke zlepšení stávajícího stavu financování. K jejich určení bude využita syntéza faktů a poznatků nabitých jak v teoretické, tak praktické části.

3 Literární rešerše

V této části práce bude na základě dostupné literatury ozřejmena problematika financování basketbalu. Důraz bude kladen na informace potřebné k pochopení oblasti dotací, které mají zásadní podíl na financování a celém fungování sportovního odvětví. Nejprve bude nutné vysvětlit, co vlastně dotace jsou, a to jak z hlediska právního, tak finančního. Teprve poté, co budou vysvětleny obecné náležitosti dotací, bude možno zaměřit pozornost blíže na sportovní dotace. Bude analyzován stávající stav dotací do sportu. Dále bude vysvětlen systém udělování dotací, podmínky k jejich udělení. Bude ozřejmáno postavení sportovních dotací v rámci systému dotací.

Druhá část teoretické koncepce se bude zaměřovat přímo na sportovní odvětví basketbal, a to především na fungování basketbalových oddílů. Bude sestaven přehled možných zdrojů, ze kterých mohou čerpat basketbalové oddíly finance. Dále budou analyzovány zásady fungování basketbalového klubu z hlediska finančního, právní formy klubů a základních principů jejich fungování ve vztahu k možným překážkám získávání dotací.

3.1 Dotace

3.1.1 Definice dotací

Dotace jsou peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právníckým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. Za dotaci se rovněž považují bezúplatná plnění poskytnutá na stanovený účel ze zahraničních prostředků Evropského společenství nebo z veřejných rozpočtů cizího státu a granty poskytnuté podle zvláštního právního předpisu.

Dotací může být rovněž prominutí částí poplatků, pokud to právní předpis umožňuje a příslušný orgán stanovil prominutou část poplatků za dotaci. Dotace jsou v českém právním řádu upraveny zákonem č. 218/2000 SB., o rozpočtových pravidlech (poslední novela č. 127/2005) a dále zák. č. 250/2000 (poslední novela č. 635/2004). (Novotníková, 2005)

V případě dotací lze tedy hovořit o darování peněžních prostředků. V tomto ohledu je nutné dotace odlišit od návratné finanční výpomoci. Výpomocí rozumíme poskytnutí bezúročných finančních prostředků na daný účel, a to jak fyzickým, tak právníckým osobám. Jak už z názvu vyplývá, příjemce je povinen nevyčerpané prostředky vrátit zpět, a to ve stanoveném termínu.

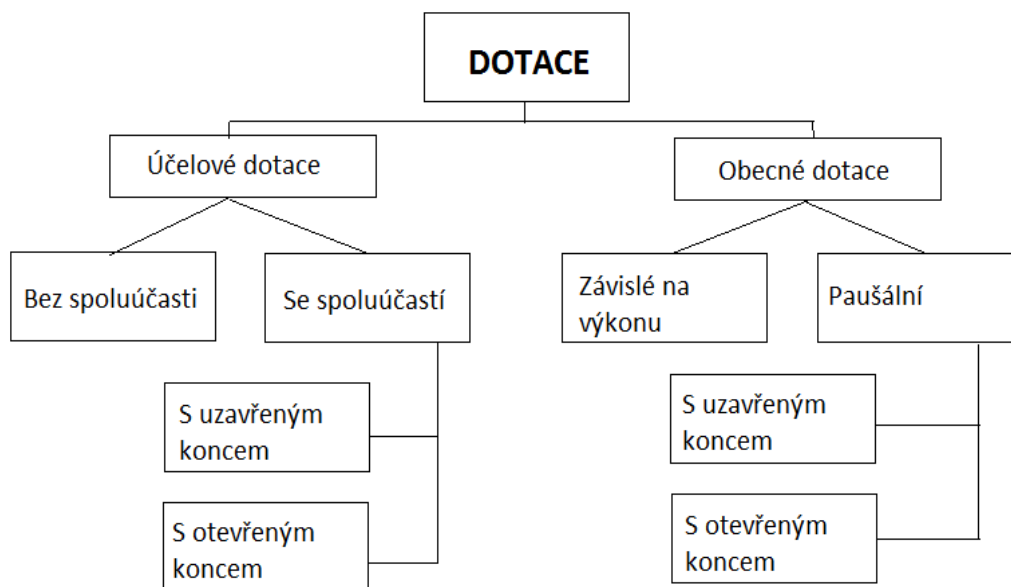
Dotace lze rozdělit na:

- Běžné – poskytované na financování pravidelně se opakujících běžných potřeb, neinvestiční povahy
- Účelové – poskytované na stanovený účel
- Neúčelové – poskytované dle nějakého souboru ukazatelů
- Kapitálové – poskytované na financování dlouhodobých a neopakujících se potřeb, investiční potřeby

- Nárokovatelné – vyplývající přímo ze schváleného zákona o státním rozpočtu
- Nenárokovatelné – poskytovány na základě žádosti žadatelů
- Mimořádné (Novotníková, 2005)

Jinou typologii dotací uvádí Bailey (1999). Podle něj jsou dotace členěny na dvě skupiny: obecné a účelové. Účelové mají stejný význam jako u předchozího rozdělení, poskytují se tedy na konkrétní účel. Obecné mohou být použity na financování různých aktivit na základě uvážení obcí (popř. určité místní komunity, územního celku). Celé schéma Baileyho typologie dotací vypadá následovně:

- Obecné dotace rozlišuje závislé na výkonu – tento typ dotace je vztažen k nárůstu příjmů místní samosprávy, a paušální – dotací je fixní částka, u které není určeno, nač bude použita. Paušální dotace lze ještě dělit na dotace s uzavřeným koncem – poskytovaná částka je omezena limitem, popřípadě otevřeným koncem – částka není nijak limitována
- Účelové dotace odlišuje bez spoluúčasti – není vyžadována finanční spoluúcast na určených aktivitách, naopak se spoluúčastí – podmínkou je zde určitá procentní účast na financování předem určených aktivit. Dotace se spoluúčastí jsou stejně jako paušální rozlišené na dotace s otevřeným a uzavřeným koncem, význam je analogický. (Bailey, 1999)

Obr. 1 Typologie dotace dle Baileyho

Zdroj: Bailey, 1999

Poskytování i využívání dotací se řídí obecnými zásadami, jejichž dodržování zajišťuje zásadovost dotací. Do těchto zásad patří nezávislé rozhodování územní samosprávy o použití dotace, spravedlnost při rozdělování uvnitř rozpočtové soustavy, neměnnost podmínek a kritérií, jednoduchost kritérií, ekonomická efektivnost, objektivnost a neutrálnost v ovlivňování rozhodování jednotlivých

stupňů samospráv, zájem a motivace na dobrém hospodaření s dotačními prostředky.

3.1.2 Proces poskytování dotací

Hlavními zdroji dotací pro veřejné i soukromé subjekty co se týče objemu je v dnešní době financování prostřednictvím fondů Evropské unie (dále také EU), avšak dotace EU nejsou předmětem této práce. Práce je zaměřena na dotace ze státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků, jejichž druhy jsou uvedeny dále.

1. Státní rozpočet je základní úrovní, ze které jsou dotace poskytovány. Rozpočet státu je centrálním rozpočtem, ve kterém se soustřeďují státní finance. Je upravován samotným zákonem, tedy zákonem o státním rozpočtu pro daný kalendářní rok. Ústředním orgánem pro státní rozpočet je ministerstvo financí. Úkolem ministerstva je zajišťovat transfer peněžních prostředků k příjemcům.
2. Druhou z úrovní veřejného rozpočtu jsou rozpočty vyšších územních samosprávných celků – krajů, přičemž se jedná o úroveň regionální. Krajské dotace lze dělit na:
  - Průtokové dotace – Kraj nemůže ovlivnit příjemce ani výši prostředků. Je to resort, který rozhodne o poskytnutí dotace konkrétní obci, jako příjemci dotací. Kraj je v tomto případě pouze zprostředkovatelem.
  - Neprůtokové dotace – Kraj obdrží od resortu určitý peněžní obnos pro obce v daném kraji. Je na kraji samotném mezi jaké obce prostředky rozdělí.
3. Dalším poskytovatelem dotací jsou obce. Jde o rozpočty nižších územních samosprávných celků, tedy jde o úroveň municipální. Nejdůležitějším úkolem a posláním měst a obcí je zabezpečení samosprávy a veřejné služby občanům žijícím na území daného města nebo obce. Tyto dotace jsou poskytovány především na pokrytí nákladů spojených s činností státní správy přenesené na obce.
4. Dalšími poskytovateli dotací jsou příspěvkové organizace a státní fondy zaměřené na určitou oblast. Jelikož se však tyto organizace nevztahují ke sportovní činnosti, nebudou zde více rozebírány. (Novotníková, 2005)

3.2 Legislativně právní rámec sportu

Současné právní předpisy upravující sport v České republice (dále ČR) pramení z usnesení vlád ČR na podporu sportu a zdravého životního stylu z let 1999, 2000 a 2003. Tato rozhodnutí ukládají povinnosti krajům a obcím vyřazovat finanční prostředky na podporu sportu. Výchozím právním předpisem je zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu v platném znění. Nejen předpisy týkající se otázek sportu, sportovišť a zdravotních podmínek se dotýkají sportovní problematiky, také předpisy z jiných oblastí zasahují do tohoto tématu. Jsou jimi

např. různé daňové předpisy, předpisy ze správního práva a předpisy upravující vznik jednotlivých organizovaných skupin sportovců.

Na právní rámec ČR mají vliv i zákony EU. Ty se člení na závazné a doporučující předpisy. Doporučení zdůrazňují podporu sportu, jeho veřejnou prospěšnost, prevence zdraví občanů a povzbuzují členské státy EU k určitým akcím na podporu sportu (např. daňové benefity). Majorita předpisů a doporučení EU není v ČR aktivně užívána a uplatňována. (msmt.cz, 2015)

3.2.1 Zákon o podpoře sportu

Zákon č. 115/2001 Sb., Zákon o podpoře sportu ze dne 28. února 2001 ve znění pozdějších předpisů, zejm. pak zákona č. 219/2005 Sb. (dále jen zákon o podpoře sportu), definuje pozici sportu ve společnosti jako veřejně prospěšnou činnost. Tento zákon také určuje úlohy ministerstev, jiných správních úřadů a vymezuje kompetence územních samosprávních celků při podpoře sportu.

Zákonem o podpoře sportu byl dovršen proces systematického přístupu k otázkám týkajících se sportu, sportovních hnutí a prostředí, který byl zahájen v roce 1999. Tento zákon o podpoře sportu je podložen a postaven na Koncepti státní politiky v tělovýchově a sportu (usnesení vlády ČR č. 2 ze 6. 1. 1999), Zásadách komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace, včetně systému výchovy sportovních talentů (usnesení vlády ČR č. 718 ze 14. 7. 1999) a Národním programu rozvoje sportu pro všechny (usnesení vlády ČR č. 17 ze dne 5. 1. 2000).

Tento zákon o podpoře sportu vznikl také díky dlouhé a bohaté historii sportu v ČR. Sportovní odvětví má u nás bohatou tradici, především sport organizovaný ve spolcích (např. Sokol), který lze považovat za podstatnou součást naší národní kultury. Významnou rolí sportu je také rozvoj sociálního cítění a etického kodexu člověka. Role sportu spočívá také v začleňování handicapovaných lidí do společnosti. (Kudláček, 2008)

Tito lidé se právě díky sportu snáz vyrovnávají se svým postižením. Sport je i pozitivním přínosem pro národní hospodářství. Prostřednictvím daní ze sportovního průmyslu a služeb čerpá stát zpět do státního rozpočtu význačnou část finančních prostředků. V neposlední řadě je důležité zmínit vliv sportovní reprezentace, která kromě zvyšování prestiže ČR na mezinárodním poli, vytváří z vrcholových světově úspěšných sportovců idoly pro mládež.

Sport je zákonem definovaný jako jakákoliv forma tělesné aktivity. Jde jak o organizované, tak i neorganizované shromáždění, jejichž cílem je rozvoj tělesné i psychické kondice, posílení zdraví a uskutečňování sportovních výkonů v soutěžích na všech úrovních.

Úlohou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) je vypracovat plán koncepce státní politiky ve sportu a předává ho vládě ke schválení. MŠMT také sladuje uskutečňování vládou odsouhlasené koncepce. Dále zajišťuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu. Úkolem MŠMT je tvorba vhodných podmínek pro sportovní reprezentaci, pro zajištění přípravy sportovních talentů, dále také pro sport pro všechny a handicapované sportovce.

MŠMT má také na starosti vytvoření antidopingového programu, jeho vykonávání a kontrolu. Toto ministerstvo také rozhoduje o akreditaci.(msmt.cz, 2013)

3.2.2 Legislativa upravující podporu regionálního rozvoje

Poskytování dotací je upraveno zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších změn a doplňků (dále jen zákon o regionální podpoře). Tento zákon upravuje finanční podporu čerpanou jak z tuzemských, tak i evropských zdrojů.

První část tohoto zákona, obecná ustanovení, má za cíl určit pravidla pro poskytování pomoci v oblasti regionálního rozvoje tak, aby docházelo k rovnoměrnému rozvoji státu nebo územního obvodu kraje. Dále vytváří podmínky pro harmonizaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti.

Druhá část, podpora regionálního rozvoje uvádí jednotlivé oblasti podpory regionálního rozvoje. Mezi tyto oblasti patří např. rozvoj cestovního ruchu, rozvoj sociálních služeb, také kroky vedoucí k ochraně životního prostředí. Součástí je i rozvoj občanské vybavenosti, včetně zařízení pro tělovýchovu, sport, mládež a aktivity občanů v jejich volném čase, rozvoj služeb s cílem uspokojování potřeb občanů v únosně dostupné vzdálenosti.

Čtvrtý paragraf tohoto zákona se věnuje státní podpoře regionálního rozvoje. V této části navrhuje Ministerstvo pro místní rozvoj a dotčené ústřední správní úřady na základě analýzy hospodářského a sociálního rozvoje státu vymezit regiony, které je třeba s ohledem na rovnovážný rozvoj státu a vyrovnání rozdílů mezi úrovněmi jednotlivých územních celků podporovat.

Strategii regionálního rozvoje je věnován pátý paragraf, který obsahuje analýzu stavu regionálního rozvoje, charakteristiku slabých a silných stránek rozvoje v jednotlivých oblastech a také strategické cíle regionálního rozvoje v ČR. Na základě takto vypracované strategie je v následujícím paragrafu shrnut státní program regionálního rozvoje. Zde jsou uvedeny cíle, jichž má být pomocí podpory dosaženo, jsou zde stanoveny oblasti, na které se podpora zaměřuje včetně navrhovaných opatření a podmínek pro poskytování finanční výpomoci.

V sedmém paragrafu je uvedeno, že poskytovaná finanční výpomoc je pouze doplňkovou výpomocí. Tuto podporu mohou přijímat pouze kraje, sdružení obcí nebo obce v případě, že o podporu zažádají a předloží projekt, z jehož pomocí má být dosaženo některé z cílů, uvedeného ve státním programu regionálního rozvoje. (zakonprolidi.cz, 2015)

3.3 Financování sportu a tělesné kultury

V předchozích kapitolách byl vysvětlen obecný charakter dotací. Od této kapitoly bude práce zaměřena čistě na financování sportu, a to především na dotační složku financování.

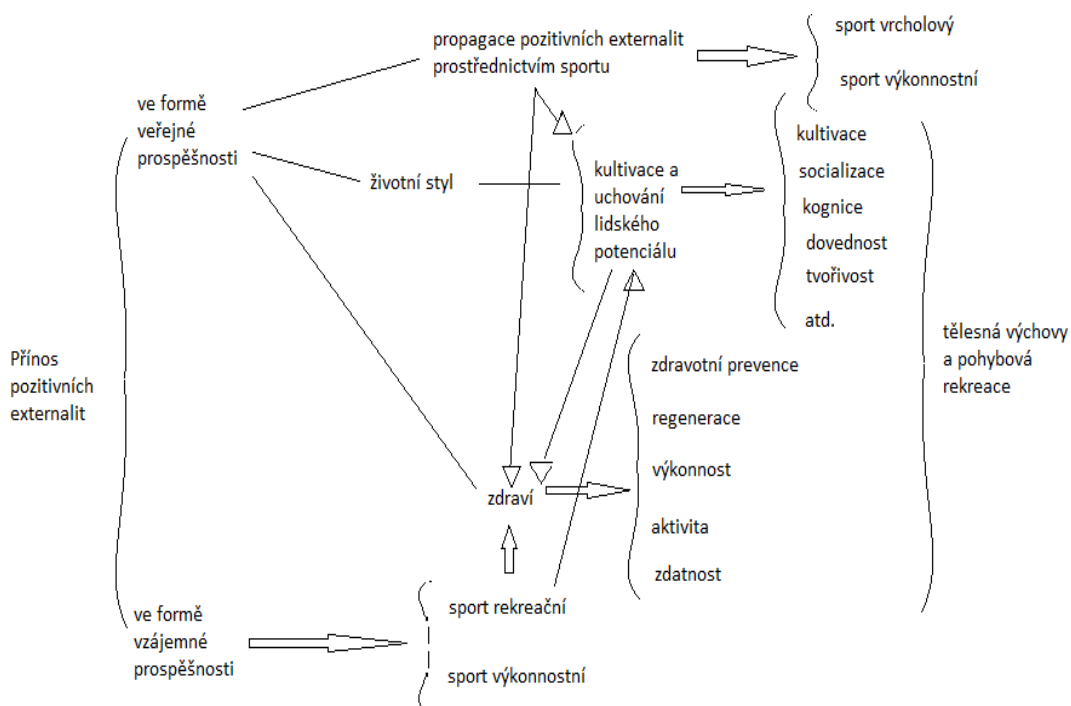
A proč, že je potřeba financovat sport z veřejných rozpočtů? Sport je činnost přispívající ke kultivaci člověka, a to jak po stránce fyzické, tak i duchovní. Ve sféře fyzické sport podporuje elementární fyziologické funkce lidského organismu, jako

je vytrvalost, odolnost nebo přesnost. Neméně důležitá je duchovní sféra sportu, která významně napomáhá psychické složce osobnosti, zde lze zdůraznit schopnost zvýšeného soustředění nebo zodpovědnost vůči druhým osobám. Podstatnou funkcí sportu je jeho výchovná úloha. Nejenže pozitivně přispívá k celkovému utváření osobnosti člověka, odhaluje také předpoklady pro řadu pozitivních vlastností. Tyto atributy by se daly označit za hlavní cíle tělesné výchovy a sportu. Jde tedy především o utváření a uvědomění určitých životních hodnot. (Peková, 2012)

Dalším pozitivním aspektem sportu je vliv na mládež. Sport je vnímán jako prostředek ke správnému využití jejich volného času. Jde o orientování od negativního k pozitivnímu využití volného času. Jde o vhodný nástroj k začleňování jedinců do kolektivu, k interakci a sblížení nejen jedinců, ale také komunit a společností. (Hobza, 2006)

Ačkoliv má sport a tělesná kultura nezastupitelné místo v životě člověka je produkce produktů a služeb tělesné kultury v tržní ekonomice nedostatečná. Proto jsou tyto činnosti podporovány formou přímých finančních prostředků z veřejných zdrojů a státního rozpočtu. Protislužbou za podporu tělesné kultury a sportu je veřejně prospěšná služba, kterou sportovní oddíly poskytují.

Pro poskytnutí dotací je právě veřejná prospěšnost podstatným pojmem. Na této podmínce u jednotlivých aktivit tělesné kultury je závislá možnost získat dotace. Každá aktivita se vyznačuje pro sebe charakteristickými rysy a je prakticky nemožné transparentně vyhodnotit užitek ve smyslu veřejné prospěšnosti jednotlivých aktivit. V ekonomické sféře je veřejně prospěšná činnost rozpoznávána pomocí pozitivních externalit. Ty nejsou ekonomicky měřitelné, ale jsou určována prostřednictvím užitku, a to ve formě zlepšeného zdraví, vzdělání, zvýšení kvality života atd. Externality sportovních aktivit mají tedy vliv na lidský potenciál a jsou důvodem, proč se sport a tělesná kultura podporuje z veřejných rozpočtů. Význam externalit je podstatný pro stanovení kritérií k financování jednotlivých sportovních aktivit. (Hobza, 2014)

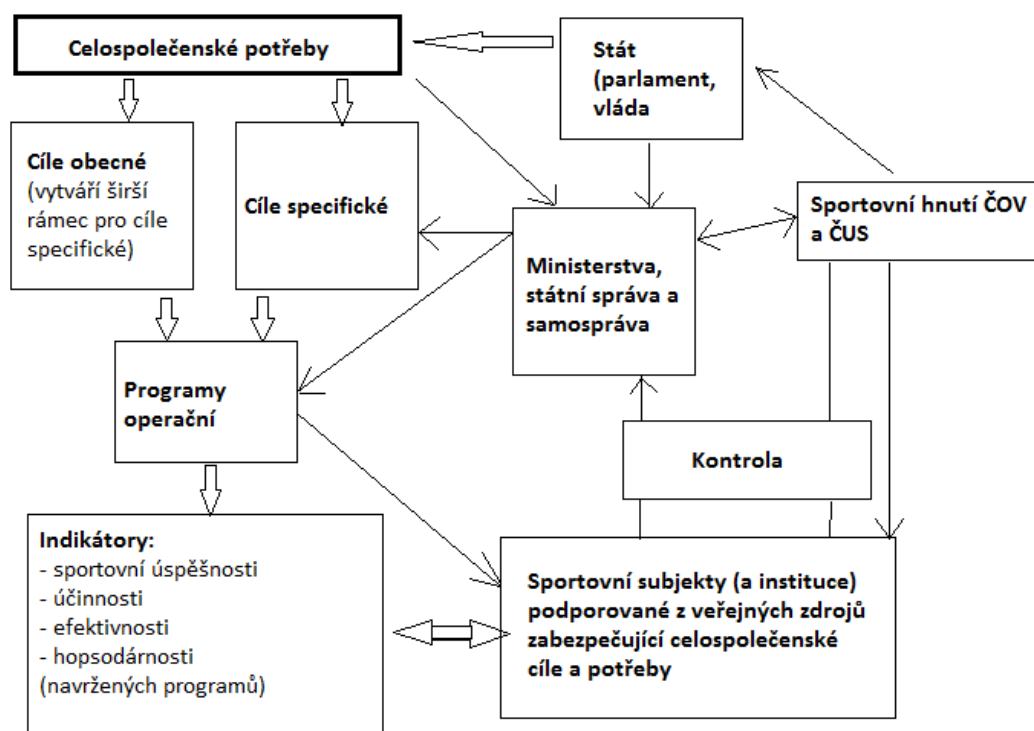

Obr. 2 Přínos pozitivních externalit z tělesné kultury (tělesné výchovy, pohybové rekreace, sportu)

Zdroj: Hobza, Aplikovaná ekonomie sportu, 2014

Sport je také třeba brát jako velký přínos pro národní hospodářství. Jde o důležitého ekonomického činitele. Lze mluvit o dynamicky se rozvíjejícím hospodářském odvětví. Pokud by vše fungovalo, měl by sport a národní ekonomika vytvářet symbiotický vztah, ve kterém sport pomáhá rozvoji národní ekonomika a ekonomika naopak vytváří podmínky pro vývoj sportu. (Durdová, 2015)

Pokud však má být sport brán jako přínos pro hospodářství, je třeba, aby naplňoval celospolečenské potřeby. Ty jsou uzákoněny ustanovením o podpoře sportu. Dekompozice celospolečenských potřeb je znázorněna na následujícím obrázku.

Obr. 3 Dekompozice celospolečenských potřeb a cílů do konečné podoby indikátorů

Zdroj: Hodaň a Hobza, *Financování tělesné kultury jako složky tělesné kultury*, 2010

Cíle programu jsou rozděleny na cíle obecné a cíle specifické. Obecné jsou také vymezeny prostřednictvím zákona o podpoře sportu, zato specifické jsou ty, které rozlišují různé oblasti podpory sportu. Všechny specifické cíle musí být stanoveny dle manažerského pravidla SMART, především musí být měřitelné a termínované.

Jednotlivé operační programy jsou vymezeny prostřednictvím obecných a specifických cílů, a to jak z pohledu věcného, prováděcího, metodického, finančního, časového a kontrolního. Operační programy jsou vyhodnocovány, měly by tedy být vytvářeny takovým způsobem, aby byly kritériálně vyhodnotitelné. Finální verze operačních programů musí tedy mít určeny indikátory.

Současné programy jsou hodnoceny pouze z pohledu účelové čistoty čerpání rozpočtových prostředků na daný subjekt. Efektivnost ani jiné indikátory nejsou v současném systému podpory sportu využívány. V současné době tak neexistuje základní zajištění harmonie celospolečenských potřeb s přidělenou dotací. (Hobza, 2014)

V dnešní době je sport velmi nákladnou činností. Jednotlivými složkami nákladů jsou především odměny hráčům a hráčkám, náklady na vytvoření podmínek vhodných pro realizaci určitého druhu sportu, tím je myšleno materiální zázemí, také jsou to náklady na údržbu stadionů a sportovních hal. Dle toho, kdo je hlavním nositel výdajů, jež souvisí s provozováním určité sportovní činnosti, se rozlišuje sport jako:

1. Čistý veřejný statek – v tomto případě sport pozitivně ovlivňuje člověka, přispívá k obnově jeho fyzických i psychických sil, tedy působí jako pozitivní externalita. Stát v tomto případě podporuje různými prostředky tuto sportovní činnost, tedy spotřebu veřejného statku.
2. Smíšený veřejný statek – jde o statky, které jsou rozdělovány mezi spotřebitele dle kvantity, nikoli kvality. Existuje mnoho sportovních odvětví, kde rostoucí počet poskytovatelů snižuje kvalitu poskytovaných statků (např. mnoho lyžařů na sjezdovce). Způsob jak zachovat optimální kvalitu je rozšíření nabídky služeb popřípadě výběr poplatků.
3. Privátní statek – tento druh statku se vyskytuje v případech:
  - 3.1. Spotřebitel nerespektuje určitá omezení, jež souvisí se spotřebou určitého statku (např. časové podmínky)
  - 3.2. Zájem o daný statek je příliš vysoký a veřejné rozpočty nejsou schopny zajistit takovou produkci tohoto statku.
  - 3.3. Provoz daného sportu je vysoce finančně náročný a výdaje na něj neodpovídají celospolečenskému užítku.
  - 3.4. Spotřebitel požaduje maximálně vysokou kvalitu určitého sportovního statku. (Lukášková, 2010)

3.3.1 Modely financování sportovních oddílů

Podle Andreffa (2000) lze rozlišovat tři vývojové stádia, které jsou určeny třemi modely financování.

Prvním modelem je amatérský sportovní model vyznačující se zkratkou ASSL. Jde o sportovní kluby financované především z členských příspěvků, vstupného a podpory z veřejných rozpočtů zaměřených na danou oblast. Vedlejšími příjmy jsou příjmy z reklamní činnosti a od sponzorů. Tyto sportovní oddíly se zaměřují hlavně na výchovu a rozvoj mládeže. (Andreff, 2000)

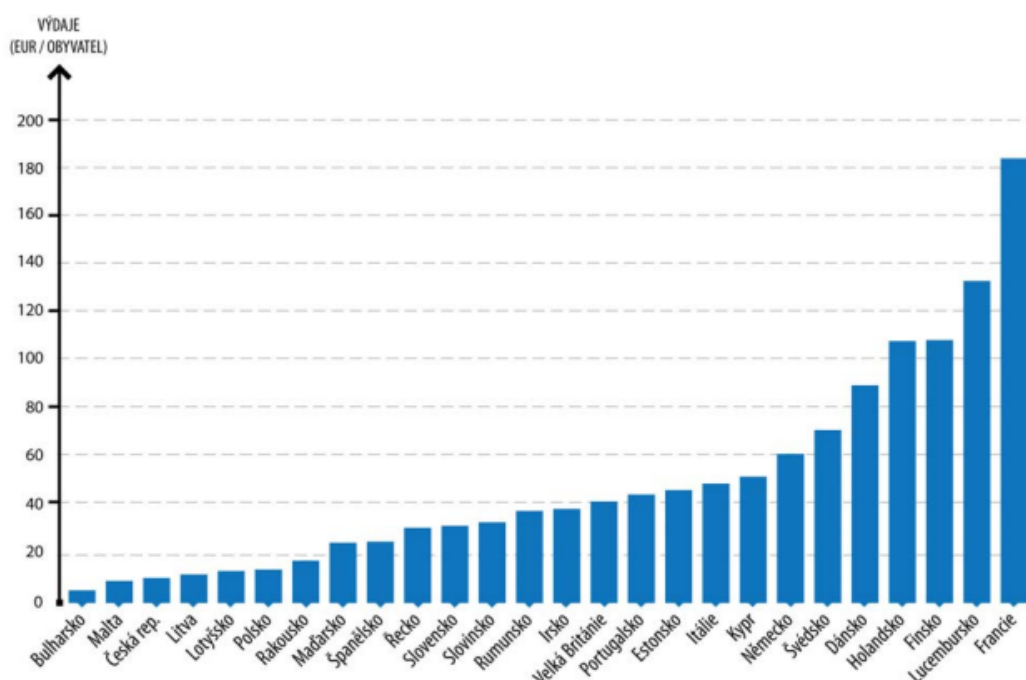
Druhý model je označován jako SSSL neboli profesionální tradiční model. Hlavními zdroji financí jsou vstupné, sponzoring a prostředky z veřejných rozpočtů. Příjmy z reklamy a ze sponzoringu rostly, a to především díky snaze společností vytvořit si jistou image a dosáhnout tak přímější identifikace směrem k cílové skupině. Tento model neumožňoval prodej vysílacích práv zejména z obav z nedostatečné návštěvnosti přímo v dějištích sportovních klání. (Andreff, 2000)

Třetím modelem je MMMMG, tedy profesionální model. Hlavním poskytovatelem finančních zdrojů jsou média a magnáti. Dalšími zdroji je prodej reklamních produktů a propagace. Dnešní doba je význačná tím, že příjmy z prodeje vstupenek a peněžní prostředky plynoucí z veřejných rozpočtů klesají. Tyto klesající příjmy jsou kompenzovány nárůstem financí získaných z reklam a od sponzorů. (Andreff, 2000)

3.3.2 Současný stav financování tělesné kultury a sportu

Současný systém podpory sportu neodpovídá potřebám sportu, přestože sport lze považovat za významné společenské odvětví. Důsledkem nedostatečné finanční podpory je negativní vliv na společnost jako takovou. (Durdová, 2015)

Toto tvrzení je podloženo studií zabývající se analýzou financování sportu v ČR. V této studii je kromě jiného porovnáno financování sportu v zemích EU. ČR v porovnání se srovnatelnými státy, jak z pohledu síly ekonomiky, tak počtu obyvatel výrazně zaostává. Situaci ilustruje obr. 4.

Obr. 4 Porovnání veřejných výdajů států EU na sport na 1 obyvatele

Zdroj: Analýza financování sportu v ČR, 2009

Hlavním zdrojem financování sportu byly a jsou veřejné rozpočty. V letech 2007-2011 se objem prostředků poskytnutých na sport pohyboval okolo 16,7 mld. Kč. V posledních letech dokonce tyto prostředky klesly. Jelikož jde o nejdůležitější zdroj financí do sportu, lze konstatovat, že je nedostatečný. V rámci financování sportu nefunguje žádný reciproční vztah mezi českým sportem a státem. To je příčinou nedostatku finančních prostředků plynoucích na obecné potřeby sportu. (Durdová, 2015)

Nový zákon o sportu má za cíl ponechat strukturu financování prostřednictvím prostředků ze státního rozpočtu a z rozpočtů územních samosprávných celků. Část financování pokryjí, tak jako doteď, prostředky získané z výnosů samotných sportovních klubů, které mají především charakter členských příspěvků apod. Dne 1. 1. 2014 nabyla účinnosti novela zákona č. 215/2013, která

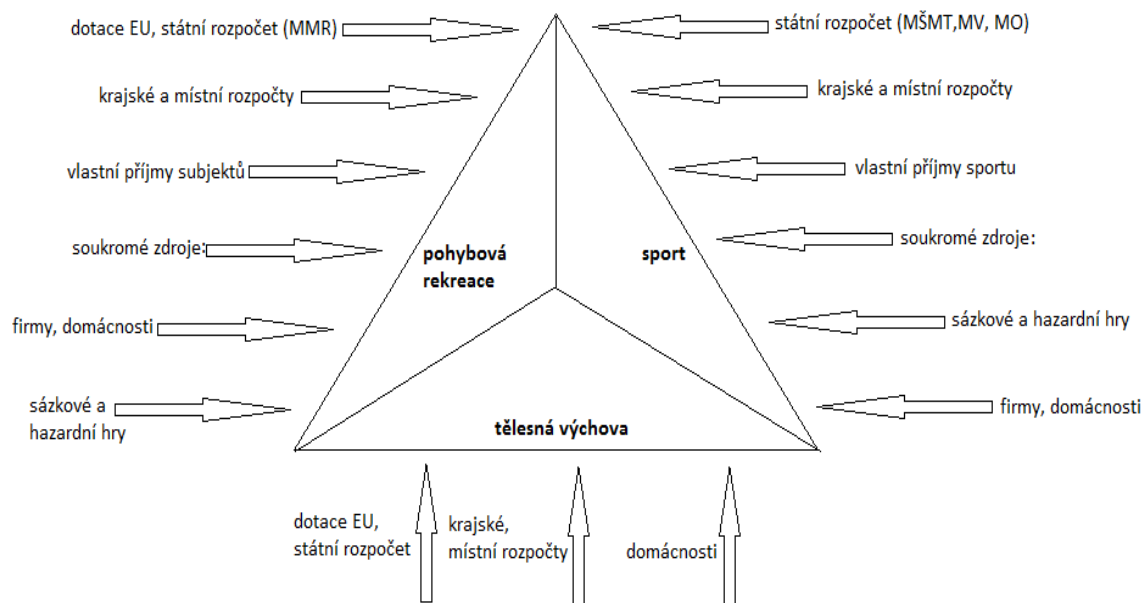

mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriijních a jiných hrách, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon nařizuje provozovatelům loterií a kurzových sázek odvádět finančním institucím částku představující 20 % dílčího základu odvodu z kurzových sázek a ze sázkových her v kasinu. Provozovatelé loterií mohou tyto odvody snížit až na 15 %, a to za předpokladu, že poskytnou část dílčího odvodu (až 5 %) darem Českému olympijskému výboru na tělovýchovné a sportovní účely. Důvodem tohoto předpisu je snaha nahradit alespoň část výpadku finančních prostředků dříve poskytovaných ze zisku sázkové společnosti SAZKA, a.s. (Durdová, 2015)

Finanční zdroje

Finanční zdroje lze členit dle různých hledisek. Lze odlišovat zdroje vlastní a cizí, finanční a nefinanční, z daňového hlediska lze rozlišovat příjmy z hlavní a vedlejší činnosti. Z pohledu samofinancování lze rozeznávat zdroje získané, vytvořené vlastní činností a získané z cizích zdrojů. (Novotný, 2011)

Finanční zdroje lze také dělit na zdroje veřejné a soukromé. Každý zdroj má svou hodnotu. Velmi často nastává situace, kdy je tělesná kultura financována současně z obou těchto zdrojů, tedy dochází k vícezdrojovému financování. Na obr. 5 je vyobrazena struktura vícezdrojového financování tělesné kultury.

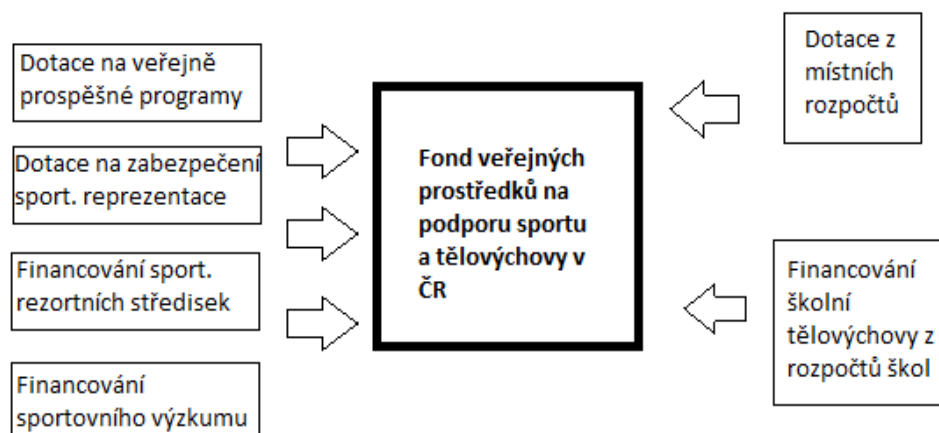
Obr. 5 Vícezdrojové financování tělesné kultury

Zdroj: Hobza, Rektořík, Základy ekonomie sportu, 2006

Systematičnost financování tělesné kultury je důležitým předpokladem ke správnému udělování dotací. Rozdělením podpory do hierarchicky uspořádaných úrovní bude dosaženo větší přehlednosti.

Dle Novotného (2010) plynou prostředky na financování sportu a tělesné kultury z těchto oblastí:

- Dotace ze státního rozpočtu
- Dotace z krajských a municipálních rozpočtů
- Financování školní tělesné výchovy

Obr. 6 Podpora tělesné kultury

Zdroj: Novotný, Sport v ekonomice, 2011

Rozdělení je nutné nejen z ekonomicko-správního hlediska v závislosti na uplatnění principů subsidiarity v rámci právních a hospodářských zásad státu, ale také z důvodů rozdílnosti cílů, poslání, prostředků a následné kontroly uplatňované na různých stupních.

O rozdělování státních prostředků rozhoduje MŠMT, které se řídí doporučeními předkládanými Radou pro tělovýchovu. Tato rada posuzuje právě rozdělování peněžních prostředků mezi jednotlivé položky.

Ze státního rozpočtu plyne do financování tělesné kultury a sportu cca třetina z celkových prostředků. Zbývající dvě třetiny pokrývají dotace plynoucí z krajských a municipálních rozpočtů.

Rozhodujícími zdroji financování sport jsou tak kromě státního rozpočtu, krajských a municipálních rozpočtů následující:

- Redistribuční procesy v rámci sportovního hnutí
- Soukromé zdroje (podnikatelé, firmy, domácnosti)
- Vlastní příjmy ze sportovní činnosti sportovních subjektů

3.4 Veřejné zdroje

3.4.1 Financování sportu ze státního rozpočtu

Dotace plynoucí ze státního rozpočtu jsou poměrně problematické, a to zejména z důvodu, že se zde projevuje silný politický vliv, který na ně působí. Jistým vlivem disponují i poradní komise a experti, ale dominantní role zde zaujímá právě politický vliv. (Hobza, 2010)

Dotiční politika státu je zaměřena na dosahování cílů pohybujících se na úrovni státních zájmů. Tyto vytyčené cíle z oblasti tělovýchovy a sportu jsou rozděleny do následujících tematických oblastí:

1. Oblast zaměřená na *státní sportovní reprezentace a výchovu sportovně talentované mládeže*.

Tato oblast v sobě zahrnuje čtyři programy, které jsou povahy neinvestiční. Jde o programy vesměs zaměřené na podporu sportovní reprezentace a výchovu talentů. V těchto případech se dotace na schválené projekty poskytují až do výše 100% finančních prostředků.

2. Oblast podporující *veřejně prospěšné programy pro NNO celorepublikového charakteru*.

Do této oblasti spadají tři programy týkající se především „běžného“ obyvatelstva, tedy programy zaměřené na podporu sportu mezi neprofesionály, či zdravotně postiženými lidmi. Stejně jako u předchozí oblasti se jedná o neinvestiční podpory.

3. Oblast zaměřující se na *provoz, údržbu a rozvoj infrastruktury sportovních a tělovýchovných zařízení*.

Třetí oblast je jedinou, která se dá charakterizovat jako investiční podpora. Druhá i třetí oblast programů mají společnou maximální výši dotací poskytovaných na schválené projekty, a to 70%. (Hobza, 2010)

Finanční zdroje, poskytované do sportu a tělovýchovy prostřednictvím státního rozpočtu, jsou limitované. Každý jednotlivý program má stanoven podrobný popis činností a předem stanovené podmínky k získání dotačního titulu. Žadatel o dotaci je povinen tyto náležitosti splnit. Jednotlivé žádosti jsou průběžně vyhodnocovány expertní komisí, konečné rozhodnutí o poskytnutí/neposkytnutí dotace pro jednotlivé subjekty pravomocně náleží vedení MŠMT. (Hobza, 2010)

Z rozpočtu MŠMT jsou poskytovány nenárokové dotace, které mohou být dvojího typu. Lze poskytovat běžné dotace využívané k financování neinvestičních potřeb. Druhou možností jsou kapitálové neboli grantové programy sloužící např. k financování obnovy materiálně-technické základny sportu. (Novotný, 2011)

O dotace ze státního rozpočtu může zažádat pouze zaregistrované občanské sdružení, jehož hlavní činností je sport a tělovýchova a působí alespoň v deseti krajích ČR. Podmínkou jsou také vypořádané závazky vůči státu. Systém pracuje tak, že MŠMT vypíše grantový program pro daný rok. Tento program je vždy dostupný na internetu. Tělovýchovné jednoty a sportovní kluby podávají žádost na organizace, které zastřešují jejich činnost. Následně je touto organizací proveden výběr a vybrané požadavky zašlou na MŠMT. Alokačním kritériem pro rozdělení financí je evidovaná hodnota majetku a počet členů zastřešující organizace. Schvalování požadavků má na starosti ministerská komise, která je za tímto účelem sestavena. Je nutné říci, že váhy jednotlivých kritérií se mohou měnit, a to právě v závislosti na názoru již zmíněné komise. Výsledné rozdělení je uveřejněno na internetu, čímž se zajistí veřejná kontrola. (Novotný, 2011)

Sportovní kluby, které čerpají prostředky ze státního rozpočtu, jsou povinny plnit ve vztahu ke správci rozpočtové kapitoly tyto povinnosti:

- Musí využít dosažené finanční prostředky kurčené činnosti a v rámci příslušného roku.
- Musí v uvedeném termínu použití těchto prostředků vyúčtovat.
- Musí zadat zakázku hrazenou z prostředků čerpaných ze státního, krajského či obecního rozpočtu dle zákona 137/2006 Sb.
- Musí pravidelně prezentovat účetní závěrky a další podklady důležité pro kontinuální vyhodnocování plnění státního rozpočtu. (Topinka, 2011)

Ze současné úrovně financování sportu ze státního rozpočtu lze vyvodit závěry, které poslouží jako shrnutí problematiky financování sportu ze státního rozpočtu.

- V ČR je dotační podpora tělesné kultury postavena na legislativních základech, a to především na Zákoně o podpoře sportu (Zákon č. 115/2001 Sb.), ve kterém je sport označen jako veřejně prospěšná činnost. Náplň činnosti označované jako veřejně prospěšná činnost, je v legislativě přesně vymezen, aby mohla cílená dotační politika fungovat.
- Koordinačním centrem podpory všech subjektů tělesné kultury je MŠMT, avšak na zdrojích se podílí i jiná ministerstva.
- Finance plynoucí z vládní úrovně jsou směřovány především na podporu sportovních reprezentací a podporu vrcholového sportu. Díky novým programům se část prostředků dostává také do oblasti pohybové rekreace a sportu pro handicapované.
- V roce 2000 došlo ke zlomu ve financování sportu a tělesné kultury. Zatímco podpora ze strany státního rozpočtu roste jen pozvolna, dotace ze zdrojů na úrovni územních celků vzrostly od roku 1997 téměř čtyřnásobně.
- I přes snahu podporovat sport z vládní úrovně, postrádá ČR souhrnný dokument, který by se komplexněji zabýval dotacemi plynoucími ze státního a samosprávného stupně řízení. Je obtížné sledovat účinnost dotací, když není sledována zpětná vazba. (Hobza, 2011)

3.4.2 Financování sportu z krajských rozpočtů

Z rozpočtu krajů neplynou žádné přímé prostředky do sportovní činnosti. V rámci kraje jsou ale přidělovány finanční prostředky z odboru školství jednotlivým školám v kraji na rozvoj tělovýchovy. Jde o dotace z MŠMT, které jsou pomocí krajských úřadů redistribuovány mezi jednotlivé školy. (Lukášková, 2010)

Podle Durdové (2015) musí krajský úřad pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, a to v souladu s ustanoveními zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, a protože sport lze charakterizovat jako veřejně prospěšnou činnost, je součástí tohoto ustanovení poskytovat občanům možnosti sportovních aktivit a vytvářet podmínky pro věnování se sportu.

Na stupni krajských úřadů pracovala dříve KS ČSTV (Krajské sdružení českého svazu tělesné výchovy). Šlo to právnické osoby, které vystupovaly jako občanské sdružení s vlastní legislativní subjektivitou. Sjednocovaly tělovýchovné jednoty

a sportovní kluby, sportovní, tělovýchovné a turistické svazy. Na základě znění svých stanov měly i svou majetkovou odpovědnost. (Kosík, 2009)

Jednotlivá krajská ČSTV spadala pod ČSTV a plnila zejména tyto role:

- Pomáhala s vytvářením potřebných podmínek (ekonomických, finančních a materiálních), které vedly k podpoře sportovních a tělovýchovných činností.
- Disponovala svěřenými zdroji, které byly určeny jako příspěvky pro sdružené oddíly.
- Spravovala vlastní a svěřený majetek (Lukášková, 2010)

Kromě výše zmíněných rolí spočívala jejich úloha také v pomoci a poskytování informací. Dalo by se říci, že působila jako servisní organizace. (Kosík, 2009)

Od roku 2012 dochází ke změnám uspořádání a struktur ČSTV. Předpokládá se přechod veškerých výše zmíněných kompetencí do rukou Českého olympijského výboru a České unie sportu (dále jen ČUS). Právě ČUS nahradila ČSTV.

Jak už bylo zmíněno, samotné kraje mají v oblasti sportu malou působnost, proto by bylo dobré ukotvit kompetence krajů zákonem. Navrhuje se, aby kraje nesly zodpovědnost za tyto oblasti:

- Zabezpečení rozvoje sportu pro všechny, včetně sportovních činností handicapovaných občanů, stejně tak výkonnostního sportu;
- Zajištění údržby, výstavby, rekonstrukce a provozování sportovišť na krajském stupni;
- Garantování finanční pomoci sportu ze strany kraje.

Pokud by kraje zabezpečovaly tyto činnosti, měly by větší přehled o situaci ve sportu na svém území. Dokázaly by identifikovat základní potřeby v oblasti sportu, definovat si cíle a vytvářet strategické plány, které by jim pomáhaly v rozdělování finančních prostředků mezi jednotlivé sportovní oddíly. (Durdová, 2015)

3.4.3 Financování sportu z rozpočtů obcí a měst

Stejně jako kraje je i povinností obcí pečovat o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů, a to dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. z podmínky veřejné prospěšnosti sportu vyplývá povinnost věnovat pozornost i sportovnímu vyžití občanů města. (Durdová, 2015)

Každé město i obce disponují rozdílnými finančními prostředky, které vyčleňují na sport. Tato částka je odvislá nejen od finančních možností obce či města, ale také od rozhodnutí představitelů obce. V rozpočtech měst se dbá především na výdaje na sport nejčastěji v tzv. sportovním fondu. Z tohoto fondu se nejčastěji hradí tyto položky:

- Organizace tradičních sportovních akcí
- Výkonnostní sport
- sportovní infrastruktura – sportovní haly nebo veřejná sportoviště
- rekonstrukce, opravy a údržba sportovišť
- Sportovní činnost mládeže (Lukášková, 2010)

Stejně jako z rozpočtu krajů ani obce nemají v rozpočtu žádnou položku, které by plynuly přímo na financování sportu. Ačkoliv je starost o rozvoj sportu na území

jednotlivých obcí uzákoněna, není nijak kvantifikována. Je nutné jasně definovat a z pohledu státní politiky ve sportu uvést v soulad, jaké sporty budou významněji upřednostňovány v rámci jednotlivých měst a obcí. Sportovní odvětví je nezbytné vybírat v návaznosti na přírodní podmínky, infrastrukturu a historii sportů v místě. (msmt.cz, 2009)

V roce 2012 došlo k určitému zlepšení situace. Byla uzavřena Memoranda o vzájemné spolupráci a podpoře ve financování českého sportu, dle něhož se strany (ČUS, ČOV, Sdružení sportovních svazů ČR, Česká obec sokolská, Svaz měst a obcí ČR) shodly na tom, že třetina výnosů, které obce získají ze státního rozpočtu z výnosů loterií a her, by měla být použita na pravidelné sportování obyvatel, především na děti a mládež. K povinné alokaci finančních prostředků obdržených z odvodů dle zákona o loteriích, přispívá i skutečnost, že zisk plynoucí z loterijních a příbuzných zařízení, je zisk aktivit společensky nevhodných a škodlivých. Je tedy eticky odůvodněno, aby právě takové zisky byly využity na veřejně prospěšnou činnost jakou je sport. (Durdová, 2015)

Regionální a mikroregionální ekonomické aspekty sportu

V mnoha oblastech, které mají nízký průmyslový potenciál, a nízkou úroveň infrastruktury se začal výrazně prosazovat koncept zaměřený na rozvoj sportu a pohybovou rekreaci. A to především díky vhodným přírodním podmínkám. Tento rozvoj byl realizován pomocí výstavby technické infrastruktury zaměřené na sport a cestovní ruch. Dle dosahovaných výsledků z těchto regionů lze říci, že stanovená strategie byla v mnoha oblastech úspěšná. Přínosem je především nárůst zaměstnanosti a zvýšení tvorby regionálního produktu v dříve problémových oblastech. (msmt.cz, 2009)

3.4.4 Strukturální fondy EU

Přestože fondy EU nejsou předmětem této práce, je třeba je zde uvést a začlenit do systému dotací, na které mohou sportovní oddíly dosáhnout. Finanční podpora z EU je v dnešní době důležitým zdrojem financí pro tělesnou kulturu. Finanční výpomoc je poskytována zejména formou peněžních dotací, a to především z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu. (Čížinská, 2010)

3.5 Soukromé zdroje

Sport a sportovní organizace jsou silně finančně podporovány také ze soukromých zdrojů. Nejvýznamnějšími složkami soukromých zdrojů jsou:

- Členské příspěvky – výše členských příspěvků se liší, a to dle typu organizace, velikosti města, ve kterém organizace sídlí, a dle sportovního odvětví odlišujícího se finanční náročností. (Novotný, 2011)

- Dary, sponzoring, reklama – dar je nejčastěji poskytován osobami se silným osobním vztahem ke klubu bez nároku na protislužbu. Dar může mít peněžní či nepeněžní formu.

Sponzoring je poskytnutí peněžní či nepeněžní výpomoci, ale za tuto výpomoc požaduje sponzor protislužbu. Správně řízený sponzoring je v dnešní době považován za vhodný marketingový nástroj, který je mnohem efektivnější než normální reklama. Sport je vhodnou oblastí pro propagaci produktů a služeb, jelikož spojuje určitý produkt se sponzorovaným subjektem, který mu tak propůjčuje důvěryhodnost. (Novotný, 2011)

Reklama má naopak za úkol změnit jednání příjemce sdělení k určité akci. Reklama zasahuje do našich životů i z dříve nekomerčních činností, jako je umění nebo sport. Reklama změnila sport natolik, že některé disciplíny a hry změnilly své pravidla z důvodů zvýšení divácké atraktivnosti. (Dvořáková, 2011)

- Loterijní a sázkové společnosti – V dnešní době už nadále nejsou loterijní a sázkové společnosti zdrojem financí ve sportu. Toto financování bylo ukončeno v roce 2011. Do roku 1992 byla SAZKA, a.s. účelovým zařízením ČSTV. Z jejich příjmů byly financovány účasti na olympijských hrách, rekonstrukce a budování sportovních zařízení. Po roce 1992 se ze Sazky stala akciová společnost, kde vlastníky byla občanská sdružení zabývající se sportem. Zlomem se stal rok 2011, ve kterém se společnost rozhodla investovat do nové arény, což následně vedlo ke krachu společnosti. (Novotný, 2011)

Po této události a změně zákona neplynou peněžní prostředky přímo z loterijních společností do sportu, ale jsou zdaněny, odvedeny do státních a obecních rozpočtů a odtud dále rozdělovány. (www.olympic.cz, 2014)

3.6 Ekonomické aspekty sportovních klubů

Sportovní organizace působící v ČR v oblastech masového, výkonnostního a vrcholového sportu mají v naprosté většině právní formu občanského sdružení.¹ Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen NOZ), který vzešel v platnost 1. 1. 2014, se musí řídit novější legislativou. Občanská sdružení se tak dle §3045 NOZ považují za spolky. K 1. 1. 2014 tedy došlo k transformaci občanských sdružení a jejich organizačních jednotek na spolky a pobočné spolky. (epravo.cz, 2013)

Ve vztahu ke spolkům obsahuje NOZ tři důležitá přechodná ustanovení:

- Ustanovení společenských smluv i statut právnických osob pozbývají závaznosti k 1. 1. 2014 pokud odporují donucujícím ustanovením NOZ;
- Spolek je povinen přizpůsobit stanovy úpravě NOZ a takto upravené stanovy doručit orgánu, který vede veřejný rejstřík, a to do tří let účinnosti NOZ;

¹ Dříve dle zákona č. 83/1990.

- Spolek je povinen do dvou let od účinnosti NOZ přizpůsobit svůj název, odporuje-li zákonným ustanovením. Tzn. název musí obsahovat slovo „spolek“, „zapsaný spolek“ nebo zkratku „z. s.“ (epravo.cz, 2013)

Novinkou dle NOZ je také počet zakládajících osob. Současná úprava povoluje založení spolku třem osobám, čímž se odlišuje od občanského sdružení, které bylo zakládáno dvěma fyzickými osobami.

Podnikání ani jiná výdělečná činnost nemohou být hlavní činností spolku, což vyplývá už ze samotné definice spolku. Naopak spolek může mít vedlejší činnost, která je výdělečná, avšak pouze za předpokladu, že účelem takovéto výdělečné činnosti je podpora činnosti hlavní. Je tedy vhodné vymezit si dostatečně široký účel spolku. Zisk z takovéto činnosti může být použit pouze pro spolkovou činnost včetně správy spolku.

Změna občanského zákoníku se dotkla taky daňových a účetních předpisů.

3.6.1 Daňové změny

Obecně došlo k poměrně velkým změnám v daňové sféře. Nejzásadnějšími změnami jsou:

- Zrušení zákona č. 357/1992 Sb. o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.
- Veškeré příjmy nabyté dědictvím nebo odkazu jsou osvobozeny od dědické daně.
- Daň z převodu nemovitosti nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

V neziskovém sektoru nedošlo k výraznému zásahu do daňové oblasti. Jednalo se spíše o změny související s novými institucemi a výrazy NOZ.

Z daňového pohledu zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů právnické osoby definuje pojem veřejně prospěšný poplatník. Jde o poplatníka, jehož hlavní činnost není založena za účelem podnikání. Dalším nově zavedeným pojmem je „bezúplatný příjem“. Dle §19a je bezúplatný příjem veřejně prospěšného poplatníka osvobozen od daně. (annojmek.cz, 2015)

Předmětem daně u veřejně prospěšného poplatníka **jsou** příjmy:

- Z reklam;
- Z členských příspěvků;
- Příjmy v podobě úroků (i na běžném účtu);
- Z nájemného s výjimkou nájmu státního majetku.

Naopak předmětem daně u veřejně prospěšného poplatníka **nejsou** příjmy plynoucí z:

- Nepodnikatelské činnosti (za předpokladu nižších výdajů);
- Dotací, příspěvků, podpor a odlišných plnění z veřejných rozpočtů;
- Výnosů daní, poplatků či jiného podobného finančního plnění;
- Úplat, jež jsou příjmem státního rozpočtu;
- Bezúplatného nabytí věci dle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými skupinami.

3.6.2 Účetní změny

Sféru účetnictví nepřímo ovlivňuje § 119 NOZ, který ukládá za povinnost právnickým osobám vést spolehlivé účetní záznamy, a to i za předpokladu, že nemají povinnost vést účetnictví. Podstatně důležitějším pro činnost spolku se jeví výklad § 38a, který dovoluje některým občanským sdružením vést jednoduché účetnictví. Tento paragraf pracuje s pojmy vycházejícími z již zrušeného zákona o sdružování. Vyvolává mnoho spekulací, protože dle některých výkladů by se využití jednoduchého účetnictví mohlo týkat i spolků založených dle NOZ. Avšak postupem času bylo zřejmé, že tato úprava se týká pouze organizací založených dle zákona č. 83/1990 Sb., nikoliv spolky založených dle NOZ. (olympic.cz, 2015)

3.6.3 Sportovní organizace formou obchodních společností

Právní forma je jeden z nejvýznamnějších a dlouhodobě působících činitelů mající vliv na financování společnosti. Právní formy se odlišují především ve způsobu a míře ručení, nároků na počáteční kapitál, podílu na zisku, finančních možnostech či daňovém zatížení. Podstatou obchodních společností je na rozdíl od spolků účel podnikání. (Kislingerová, 2010)

V roce 2014, kdy došlo k zániku starého obchodního zákoníku a uvedení v platnost NOZ, byl vypracován také zákon o obchodních korporacích (dále jen ZOK). Dle zákona č. 90/2012 Sb., o ZOK a §1 odstavce 2 do obchodních společností patří komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, veřejná obchodní společnost, evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení. (obcanskyzakonik.justice.cz, 2014)

Společnost s ručením omezeným

Největší změnou, ke které došlo dle zákona č. 90/2012 Sb. u společností s ručením omezeným, je snížení základního kapitálu na 1 Kč. Totéž platí i pro již založené společnosti, které mohou rozpustit svůj základní kapitál na tuto hranici. Kromě této změny může také společnost poskytovat kmenové listy (cenné papíry převoditelné na řad s obchodním podílem, jenž lze prodat). Také podílník může vlastnit více podílů, což bylo před změnou obchodního zákoníku nemožné. Ve společnosti lze stanovit jakoukoli hranici pro způsobilost usnášení se valné hromady, avšak tento poměr musí být zmíněn v zakladatelské listině. Společnost není nadále povinována vytvářet zákonné rezervní fondy. (obcanskyzakonik.justice.cz, 2015)

Akciová společnost

U akciových společností, došlo dle zákona č. 90/2012 Sb., k unifikaci základního kapitálu na 2 mil. Kč či 80 tis. eur. S novým ZOK také odpadla možnost založit společnost úpisem. Akciová společnost je povinna vytvářet rezervní fond v případě, že akciová společnost odkoupí nebo nabyde vlastní akcie. Pro akciovou společnost platí také možnost stanovení jakékoliv hranice pro usnesení se

schopnosti valné hromady. Společnost může vyplácet společníkům podíly na zisku v průběhu roku, a to díky vytváření mezitímní účetní závěrky. (obcanskyzakonik.justice.cz, 2015)

3.7 Basketbal v ČR

Basketbal je kolektivní míčová hra, která má kořeny podle archeologických nálezů v období Aztéků, kde byla součástí náboženských obřadů. Vznik basketbalu jako hry samotné se datuje k roku 1891. Hra vznikla ve Spojených státech amerických na jedné z vysokých škol. Hra si rychle získala popularitu a rychle se šířila po USA. Poměrně brzy se dostala hra i za oceán a už v roce 1932 byla založena Mezinárodní basketbalová federace (International Basketball Federation). Jedním z prvních členů byla i tehdejší ČSR. Už v roce 1935 měla ČSR vlastní soutěž a zúčastnila se i 1. mistrovství Evropy, kde se umístila na třetím místě.

Rozvoj basketbalu byl v době války zbrzděn, ale od roku 1945 se u nás basketbal začal rychle šířit a získával na oblibě. Je tedy zřejmé, že basketbal neboli košíková si u nás rychle našel oblibu a stal se jedním z nejrozšířenějších sportů u nás, a to především v kruzích vysokoškoláků. (www.basketballworld.estranky.cz, 2015)

V dnešní době, kdy je dle Hobzy (2006) přibližně 150 mezinárodně uznávaných sportů, se basketbal v této konkurenci těžko prosazuje, a to i přes silnou tradici tohoto sportu u nás. Rozdíly v zajišťování populárních a méně populárních sportů existují, stejně tak získávání finančních prostředků pro špičkové kluby s vysokou výkonností a oddíly s nižší úrovní výkonnosti. (Dovalil, 2008)

3.7.1 Česká basketbalová federace

Dle stanov České basketbalové federace, z.s. (dále jen ČBF), je ČBF zájmovým spolkem fyzických a právnických osob provozujících basketbal, spolčených ve smyslu § 214 a následujících NOZ.

ČBF je sportovní spolkovou organizací s celostátní působností, v regionech působí prostřednictvím pobočných spolků. Hlavní činností ČBF je provozování basketbalu jakožto veřejně prospěšné činnosti. Jde o instituci, která vystupuje pod svým vlastním jménem a ručí svým vlastním majetkem dle stanov. ČBF je zástupcem celého basketbalového hnutí v organizacích FIBA, ČOV, ČUS. Patří jí právo a odpovědnost za přípravu a zabezpečení české basketbalové reprezentace a vedení basketbalu ve všech kategoriích napříč všemi úrovněmi. (cbf.cz, 2015)

3.7.2 Účast jednotlivých basketbalových oddílů v rámci územních celků ČR

V následující kapitole bude rozebrána příslušnost jednotlivých klubů do krajských celků. Budou zde uvedeny pouze týmy nejvyšší ženské a mužské soutěže. Závislost

týmu na tom, v jakém kraji leží, je důležitá z pohledu čerpání dotací, které se liší nejen v jednotlivých krajích, ale také městech. (Kosík, 2013)

Nejvyšší soutěž muži

Mužská soutěž hrající se v sezoně 2014/2015 a sezoně stávající, tedy 2015/2016 nese název Kooperativa Národní basketbalová liga (dále jen KNBL). Soutěž hraje 12 týmů. Na následujícím obrázku, je zobrazeno rozmístění jednotlivých klubů KNBL v ČR. (cbf.cz, 2015)

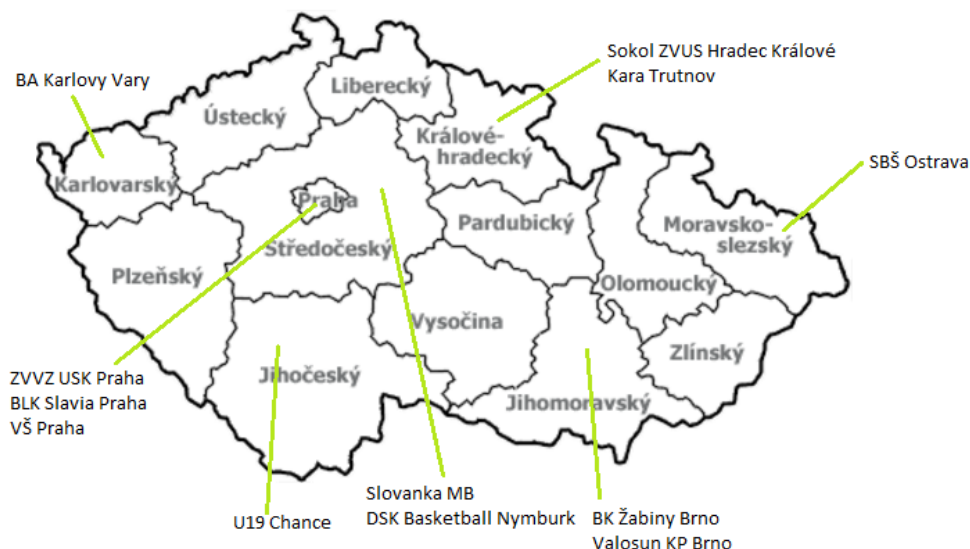

Obr. 7 Rozmístění klubů KNBL v sezoně 2015/2016

Zdroj: cbf.cz, 2015

Nejvyšší soutěž ženy

Nejvyšší ženská soutěž dostala pro sezonu 2015/2016 nového marketingového partnera, který je uveden v názvu soutěže - Bonver Ženská basketbalová liga (dále jen ŽBL). V předchozím ročníku pouze ŽBL. Rozmístění jednotlivých týmů, tak jako u mužské složky je vyobrazeno na obr. 8. (cbf.cz, 2015)

Obr. 8 Rozmístění klubů Bonver ŽBL 2015/2016

Zdroj: cbf.cz, 2015

3.7.3 Financování vrcholových sportů

Financování vrcholových sportů se řídí svými pravidly. Sport je v takovém případě pokládán za privátní tržní statek. Financování je rozdílné u individuálních a kolektivních sportů. Jelikož basketbal je kolektivní sport, bude rozebrána situace zaměřená na kolektivní sport.

Sportovní kluby sdružují v rámci kolektivních sportů hráče, kteří jsou tímto klubem zaměstnáni. Finance, které kluby získají, přerozdělí jako platy hráčům. Částky vyplácené hráčům jsou součástí smluv, které uzavírají hráči se sportovním klubem. Hráč v takovém klubu „pouze“ hraje. Finance získává klub od svých sponzorů, z organizací zastřešujících daný sport, z dotací, reklamní činnosti a ze své vedlejší hospodářské činnosti. (Peková, 2012)

4 Ekonomika basketbalových klubů v praxi

Basketbalové oddíly a basketbalové organizace mohou čerpat peněžní prostředky ze čtyř rozdílných zdrojů. Těmito finančními podporami jsou peníze z veřejných rozpočtů, soukromé zdroje, jistou část kryjí zisky z loterijních společností a posledním zdrojem jsou finance získané vedlejší činností spolků. Některé sportovní organizace také čerpají finanční zdroje z Evropské unie. Tyto zdroje jsou však pro většinu spolků nedosažitelné, a proto čerpání těchto prostředků není předmětem této práce.

4.1 Financování basketbalu ze státního rozpočtu

Finanční pomoc, kterou mohou sportovní oddíly využívat, poskytují různá ministerstva. Jedním z těchto ministerstev je ministerstvo financí. Podpora tohoto ministerstva se zaměřuje na sportování dětí a mládeže. Stát prostřednictvím tohoto ministerstva může rozdělit mezi sportovní organizace a kluby až tři miliardy korun.

Ministerstvem, které přispívá velkým dílem k financování sportu v ČR, je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT). Odbor sportu MŠMT každoročně předkládá návrh státní podpory sportu pro nadcházející rok. V tomto návrhu je podpora sportu shrnuta komplexně, ale pouze v neinvestiční oblasti. Státní podpora sportu je prováděna prostřednictvím vyhlášených programů.

Programy jsou veřejně deklarovány v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a s usnesením vlády ze dne 1. února 2010 č. 92 o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, ve znění usnesení vlády České republiky ze dne 19. června 2013 č. 479.

Příjemcem státních dotací jsou nestátní neziskové organizace (dále jen NNO). Tyto NNO jsou zavázány plnit podmínky zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen občanský zákoník). Uchazeči o dotace jsou NNO – spolek nebo zapsaný spolek, které splňují podmínky občanského zákoníku.

Prostřednictvím MŠMT lze získat dva druhy dotací. Těmi prvními jsou dotace neinvestiční. Systém státní podpory sportu v oblasti neinvestičních dotací má jasně definovanou strukturu. Jednotlivé programy, schválené pro rok 2015, jsou seskupeny do výdajových okruhů.

Prvním okruhem je „**Sportovní reprezentace**“. Struktura tohoto okruhu je následná:

- Program I – Sportovní reprezentace ČR – zaměřuje se na podporu sportovní přípravy dospělých a juniorských reprezentantů. Dále je účelem tohoto programu podpora účasti reprezentantů na mezinárodních závodech.

- Program II – Sportovně talentovaná mládež – Cílem tohoto programu je podpora dorosteneckých a juniorských talentů až do věku 23 let. Podpora je vyplácena přes svazy zařazených do systému sportovních talentů.
- Podpora Resortních sportovních center (dále jen RSC) – Tato podpora je uskutečňována na základě zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Jde o podporu RSC MŠMT, Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Antidopingového výboru ČR (dále jen ADV), která je prováděna bez vyhlášení programu.

Druhým okruhem je výdajový okruh „**Všeobecná sportovní činnost**“. Jeho struktura je následující:

- Program III – Činnost sportovních organizací – Tento program vyčleňuje prostředky na podporu sportovní a organizační činnosti sportovních organizací, především zajištění organizace sportu
- Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení – Cílem tohoto programu je podpora uchování a provozování sportovních zařízení ve vlastnictví, výpůjčce, nebo dlouhodobém pronájmu.
- Program V – Činnost sportovních svazů – Tento program je orientován na realizaci sportovní, organizační a obsahové činnosti.
- Program VI – Významné sportovní akce – Účelem tohoto programu je podpora evropských a světových sportovních akcí pořádaných na území ČR.
- Program VII – Zdravotně postižení sportovci – Tento program je zaměřen na podporu sportovní, organizační a obsahové činnosti.

Základním činitelem mající vliv na rozhodování o rozdělení dotací jsou dosažené výsledky jednotlivých svazů. Tyto výsledky stanovují podíl sportovní zdárnosti. V roce 2014 tyto dotace přispěly na 747 soutěží a 4030 sportovců, v roce 2013 se jednalo o 775 soutěží a 4069 sportovců. (msmt.cz, 2015)

Druhým zdrojem dotací, který je státem poskytován, jsou dotace investičního charakteru. Podpora je udělována prostřednictvím Programu 133510, který se dále člení na podprogramy: „Podprogram 133512“ a „Podprogram 133513“. Investiční dotace jsou zaměřeny na podporu rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací, včetně sportovní reprezentace. (msmt.cz, 2015)

V tab. 1 jsou uvedeny sumy financí poskytovaných na jednotlivé výdajové okruhy a celkové finanční prostředky v minulých letech.

Tab. 1 Výdajové okruhy v letech 2012, 2013, 2014

Výdajové okruhy	v tis. Kč		
	rok 2012	rok 2013	rok 2014
Výdajový okruh - "Sportovní reprezentace"	1 065 160,00	1 065 160,00	1 061 917,39
Program I	369 392,00	368 392,00	361 509,00
Program II	332 000,00	332 000,00	330 000,00
RSC a ADV	363 768,00	372 151,00	370 408,39
Výdajový okruh - "Všeobecná sportovní činnost"	1 917 624,00	1 917 624,00	1 917 624,00
Program III	63 524,00	63 524,00	63 524,00
Program IV	154 000,00	154 000,00	154 000,00
Program V	1 080 000,00	780 000,00	780 000,00
Kapitálové výdaje - Program 133510	620 100,00	920 100,00	920 100
CELKEM	2 982 784,00	2 982 784,00	2 979 541,39

Zdroj: www.msmt.cz, 2015

Jak je z tabulky patrné, celková výše peněžních prostředků určených na sportovní činnost se v průběhu let 2012-2014 výrazně nezměnila, pouze došlo v roce 2014 k mírnému poklesu. Z těchto čísel je patrný stagnující charakter prostředků do oblasti sportu, a to i přes rostoucí trend výdajů MŠMT celkově. Tento fakt je podložen analýzou financování sportu v ČR, která dokazuje, že dochází k poklesu dotací směřovaných do sportu a to i přes růst HDP. (msmt.cz, 2008)

Zásadní nesrovnalost je patrná v roce 2013 a přetrvává i pro rok 2014. Zde dochází ke změně rozsahu ve sféře investičních prostředků v návaznosti na poslanecký pozměňovací návrh (při projednávání státního rozpočtu na rok 2013) v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR o částku 300 000 tis. Kč ve prospěch investičního programu 133510 na finální finanční objem ve výši 920 100 tis. Kč. Hlavním úsilím je zabezpečit dorovnání finanční částky ve výši 300 000 tis. Kč do oblasti neinvestičních prostředků – výdajový okruh „všeobecná sportovní činnost“ – Program V: „Organizace sportu“.

Hodnoty výdajových okruhů pro rok 2015 nejsou prozatím známy, a proto nejsou uvedeny v tab. 1.² Změnou pro rok 2015 je rozšíření výdajového okruhu

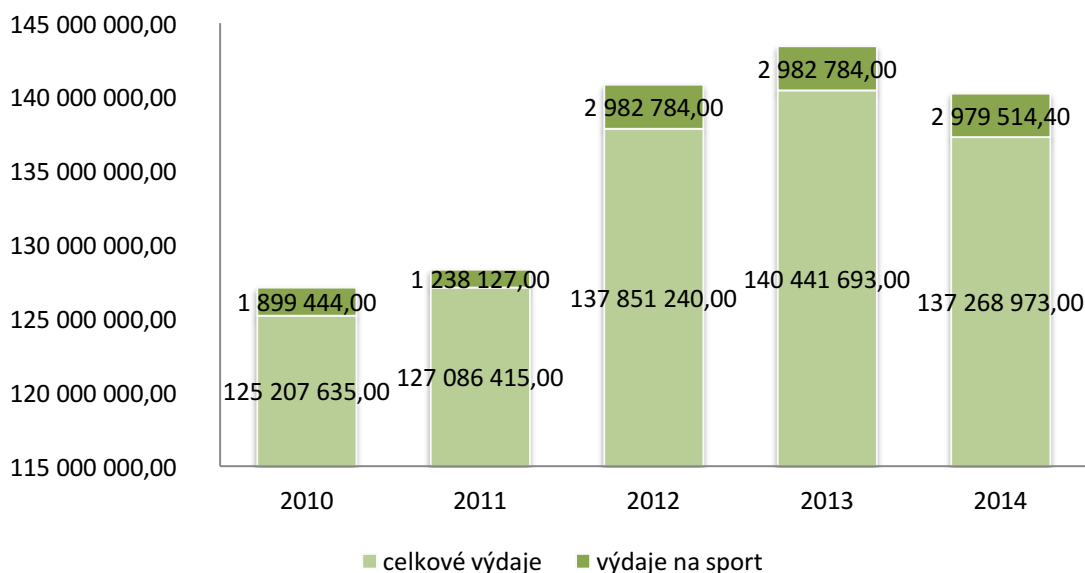
² Práce je zpracovávána během roku 2015.

„Všeobecná sportovní činnost“ o dva programy. Program VI a program VII, které byly do té doby součástí programů III, IV a V. Proto lze očekávat i pravděpodobný nárůst financí směřovaných do oblasti sportu.

Na následujícím grafu (obr. 9) je znázorněn vývoj výdajů na sportovní oblast v poměru k celkovým výdajům MŠMT v letech 2010-2014. Tento graf dokládá výsledky analýzy financování sportu v ČR. V roce 2011 došlo ke snížení dotací do sportu, přestože celkové výdaje zaznamenaly růst. Lze to považovat za důsledek poměrně velkých škrťů ve výdajových okruzích. Z původních devíti programů zůstalo pro rok 2011 programů pouze pět.

Naopak nárůst prostředků v roce 2012 lze přičítat vyhlášení konkurzu a následnou změnu vlastnické struktury společnosti SAZKA a.s., která do té doby velkou měrou přispívala peněžními prostředky na sport. Jelikož činnost společnosti byla ukončena vyhlášením konkurzu na její majetek a důsledkem toho je i ukončení finanční podpory sportu z její strany.

Obr. 9 Poměr výdajů na sport k celkovým výdajům

Zdroj: msmt.cz, 2015

Basketbal patří mezi TOP 80 sportů v ČR, kterým je pravidelně poskytována finanční podpora ze strany státu a i porovnání mezi těmito sporty patří v získávání dotací k těm úspěšnějším. Jednotlivé peněžní částky jsou uvedeny v následující tabulce č. 2.

Tab. 2 Výdaje MŠMT na basketbalové odvětví

	rok 2015	rok 2014	rok 2013
Program I	11 655,30	8 911,00	7 713,30
Program II	15 908,50	15 908,50	15 908,50
Program III			
Program IV	3 141,30	3 490,30	3 838,40
Program V	25 810,90	25 810,90	20 511,80
Program VI	9 234,00	3 000,00	
Program VII			
Celkem	65 750,00	57 120,70	47 972,00

Zdroj: msmt.cz, 2015, vlastní zpracování

Uvedené hodnoty značí patrný nárůst prostředků poskytovaných do basketbalu. Tento růstový trend je patrný u jiných sportů, a to i přes pokles celkových výdajů na sport v roce 2014. Tento nárůst je způsoben zpřesněním členských základů jednotlivých sportovních odvětví. Díky této změně poklesly finance vynaložené na lední hokej a fotbal, které měly naddimenzované členské základny. Tyto prostředky tak byly přerozděleny pomocí spravedlivějšího klíče.

Vynechané hodnoty u Programu III jsou z důvodů jeho zaměření. Jelikož cílem je podpora sportovních organizací, které působí napříč sportovními odvětvími. Také kolonky u Programu VII jsou prázdné. Touto příčinou je jednak vytvoření tohoto programu až na rok 2015. Hodnota není uvedena ani u roku 2015. Příčinou je, že handicapovaní basketbalisté nemají vlastní svaz. Jsou finančně podporováni jednak z organizací pro handicapované, které působí napříč sportovním spektrem. Peněžní prostředky získávají také od ČBF, která jejich činnost zastiňuje.

4.2 Financování basketbalu z Jihomoravského kraje

Dalším stupněm financování, je financování z krajských rozpočtů. Jelikož pravidla poskytování dotací se liší v každém kraji, tak podstatou této části bude poskytování dotací z Jihomoravského kraje. Výběr tohoto kraje je záměrný. Důvodem je působnost basketbalového týmu Valosun KP Brno, jehož analýza je využita k charakteristice dotační politiky basketbalových týmů.

Jihomoravský kraj (dále jen JMK) je, co se týče rozlohy čtvrtý největší v ČR. Svou polohou je výjimečný, jelikož sousedí s dvěma státy EU. Je rozdělen na sedm okresů. Tento kraj disponuje velkým ekonomickým potenciálem, který spočívá především v kvalitní zemědělské půdě a silné tradici ve zpracovatelském průmyslu. HDP vytvořené tímto krajem odpovídá desetině celorepublikového HDP. (czso.cz, 2015)

Co se týče podpory sportu, měl JMK vytvořený koncept podpory sportu pro roky 2004-2008. Od té doby ucelený koncept podpory sportu v JMK chybí. Sport je podporován pouze pomocí jednotlivých nezávislých programů, které rada JMK

vyhlašuje. Pro rok 2015 byly vyhlášeny tyto programy podporující sportovní činnost na území JMK:

1. Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže

Tento program není podporován pouze JMK, část financí poskytuje ČOV. Tyto prostředky plynou k JMK, který je dále redistribuuje mezi žadatele. Cílem tohoto programu je podpora pravidelné a systematické sportovní činnosti dětí a mládeže. Tato činnost je zajišťována sportovní organizací na území JMK.

Celková suma, která je tímto programem rozdělována činí 8 500 000 Kč. Jeden projekt může maximálně získat 300 000 Kč, minimální hranice je 20 000 Kč. Tyto prostředky mohou být využity na nákup sportovního vybavení neinvestičního charakteru, úhradu dopravy na soutěže či soustředění, úhradu ubytování a stravy apod.

Žádosti o dotace jsou vyhodnocovány na základě bodového hodnocení, kde vliv má počet členů z řad dětí a mládeže, jejich podíl na členské základně, hranice spoluúčasti a již získané prostředky z rozpočtu JMK v roce 2015.

Výsledkem dotačního řízení je rozhodnutí o poskytnutí dotace. Toto rozhodnutí je provedeno orgán JMK, a to dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. (dotace.kr-jihomoravsky.cz, 2015)

2. Rozvoj materiálně technické základny mimoškolních zájmových aktivit dětí a mládeže

Cílem tohoto programu je podpora sportovních zařízení a sportovní činnosti klubů na území Jihomoravského kraje. Sportovními zařízeními se dle zákona č. 115/2001 Sb., myslí objekty, pozemky, vodní plochy, budovy nebo jejich soubory sloužící výhradně nebo převážně k provozování sportu.

Předmětem dotace mohou být dva okruhy:

- Okruh A: *Technické zhodnocení, oprava a údržba sportovišť, zejména střech, šaten a sociálního zařízení na sportovištích. Pořízení, technické zhodnocení, oprava a údržba strojů a strojních zařízení sloužící k údržbě a zajištění provozu sportovišť, případně pořízení nebo opravy sportovního nářadí a náčiní pro celoroční činnost.*
- Okruh B: *Provozní výdaje na úhradu dopravy, ubytování, pojištění majetku, nákupu kancelářských potřeb apod.*

Celkem na tento dotační program schválilo Zastupitelstvo JMK částku 10 000 000 Kč. Minimální výše dotace se v závislosti na okruzích nemění a jde o 20 000 Kč. Naopak maximální výše se pro jednotlivé okruhy liší, v případě okruhu A, jde o částku 200 000 Kč, u okruhu B o 100 000 Kč.

Hodnocení žádosti opět probíhá na pomoci kritéria bodového hodnocení. Pro jednotlivé okruhy jsou jednotlivá kritéria odlišná. Jednotlivá kritéria jsou bodově ohodnocena. Získané bodové hodnocení žádostí o dotaci určí jejich pořadí ve smyslu naplnění požadavků dotačního programu. O poskytnutí dotace, stejně jako u prvního programu rozhoduje příslušný orgán JMK, který se řídí zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. (dotace.kr-jihomoravsky.cz, 2015)

Nově vyhlášený program, který je schválen na období od roku 2016 rozšiřuje programy zaměřené na podporu mládeže v Jihomoravském kraji. Tento program má za cíl naplňovat koncepci podpory mládeže Jihomoravského kraje. Jde především o finanční zabezpečení sportovních činností pro mládež a rozšíření sportovních možností pro mládež. (dotace.kr-jihomoravsky.cz, 2015)

Právní rámec upravující dotační programy JMK

Oba výše zmíněné programy jsou upraveny stejnými právními předpisy a dokumenty. Podpora poskytovaná JMK na sport a tělovýchovu je v souladu s těmito předpisy:

- *zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů,*
- *zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,*
- *zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů,*
- *zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů,*
- *Evropskou chartou sportu ze dne 19. 2. 2004,*
- *usnesením vlády ČR ze dne 9. března 2011 č.167/2011 o Koncepci státní podpory sportu v České republice,*
- *Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020. (dotace.kr-jihomoravsky.cz, 2015)*

4.2.1 Výdaje z rozpočtu JMK plynoucí na sport a tělovýchovu

Porovnání výdajů na sport a tělovýchovu JMK zachycuje následující tabulka č. 3. Z tabulky je patrný rozdíl mezi rozpočtem schváleným a rozpočtem upraveným. K této vysoké změně docházelo každoročně pravděpodobně v důsledku uvědomění si potřeby vyšší podpory této oblasti. Dále je zřejmý pokles dotací v roce 2010. Toto radikální snížení lze připisovat hospodářské krizi, která chod jednotlivých krajských úřadů postihla ve velké míře. Tento pokles nakonec, ale není patrný u upraveného rozpočtu, kde se od roku 2009 projevuje rostoucí trend téměř ve všech letech.

V posledním řádku tabulky jsou uvedeny skutečně vyplacené sumy jednotlivým příjemcům. Je vidět, že prostředky z rozpočtu byly téměř všechny každoročně vyčerpány. To je známkou vysokého zájmu o tyto prostředky a také vysokého počtu žadatelů. Jihomoravská krajská organizace ČUS sdružuje k 31. 12. 2014 113 494 sportovců v 889 TJ/SK, což představuje téměř 10% z celkového počtu Jihomoravského kraje.

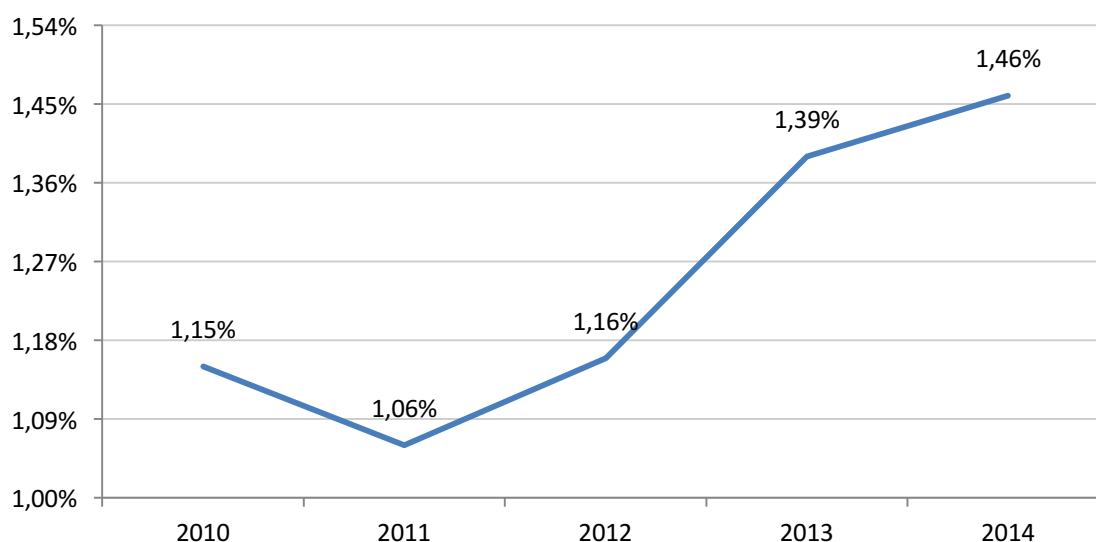
Pro rok 2015 zatím nejsou známy veškeré údaje, proto tento rok není zahrnut v tabulce. Schválený rozpočet je pro tento rok 80 767 tis. Kč. Prozatím došlo k navýšení tohoto rozpočtu na částku 126 617 tis. Kč. Toto je údaj platný k 30. 9. 2015, tedy je možné, že ještě bude nadále růst. (rozpocet.kr-jihomoravsky.cz, 2015)

Tab. 3 Porovnání rozpočtů JMK na sport a tělovýchovu (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
rozpočet schválený	89 102	63 203	64 518	69 765	84 398	74 104
rozpočet upravený	211 004	220 795	217 773	229 259	239 361	261 768
skutečnost	210 814	217 927	215 226	226 912	236 406	260 620

Zdroj: rozpocet.kr-jihomoravsky.cz, vlastní zpracování

Na následujícím grafu jsou znázorněny podíly výdajů z rozpočtu na sport a tělovýchovu k celkovému rozpočtu JMK.

Obr. 10 Podíl výdajů na sport na celkových výdajích JMK

Zdroj: www.kr-jihomoravsky.cz, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že hodnoty se neustále pohybují mezi 1 až 2 procenty. Od roku 2011 dochází k neustálému navyšování tohoto poměru. Tento rostoucí trend lze předpokládat i v roce 2015. JMK v čele s hejtmanem Haškem se totiž rozhodl navýšit peněžní prostředky do sportu. Snahou JMK je především podpořit mládež a menší kluby, pro které jsou prostředky poskytované přímo ze státního rozpočtu nedosažitelné. ([jihomoravské novinky.cz](http://jihomoravské.novinky.cz), 2015)

Náplň této kapitoly a fakta z ní plynoucí budou dále zpracovány v poslední části práce. V této části bude demonstrován přínos krajských dotací pro konkrétní basketbalový klub.

4.3 Financování ze statutárního města Brna

Na základě působení sportovního klubu Valosun KP Brno bude jako další podrobněji rozebrán dotační systém města Brna se zaměřením na sport.

Město Brno je významným centrem sportu nejen na úrovni regionu, ale i na celostátní úrovni. Původ v tomto městě má nemálo špičkových sportovců, kteří byli dobrými reprezentanty nejen pro Brno, ale také pro celou ČR. Bohatou sportovní historii tohoto města dokládá množství týmů a klubů, které na sportovním poli působí po několik desetiletí. Příkladem je i basketbalový klub Valosun KP Brno nebo fotbalový tým Zbrojovka Brno, jehož historie sahá až do doby před 1. světovou válkou.

Zastupitelstvo města Brna, stejně tak jako MŠMT na celorepublikové úrovni, vypracovává Koncepti sportu a tělovýchovy ale jen pro město Brno. Aktuální koncepce je platná od roku 2011 a její platnost trvá až do roku 2016. Tato koncepce si stanovila několik cílů.

- Vyčíslit počet lidí věnujících se sportu ve městě Brně v organizacích sdružujících sportovce.
- Zhodnotit aktuální stav sportovišť v Brně.
- Vyhodnotit finanční zdroje přispívající na sportovní činnost jak v organizované, tak neorganizované tělovýchově.
- Určit cíle a úmysly města v oblasti podpory sportu vrcholového, výkonnostního i rekreačního. (brno.cz, 2015)

Významným indikátorem financování je poměr výdajů na sport a tělovýchovu k celkovým výdajům z rozpočtu města Brna. Tyto hodnoty za roky 2011-2015 jsou zobrazeny v následující tabulce.

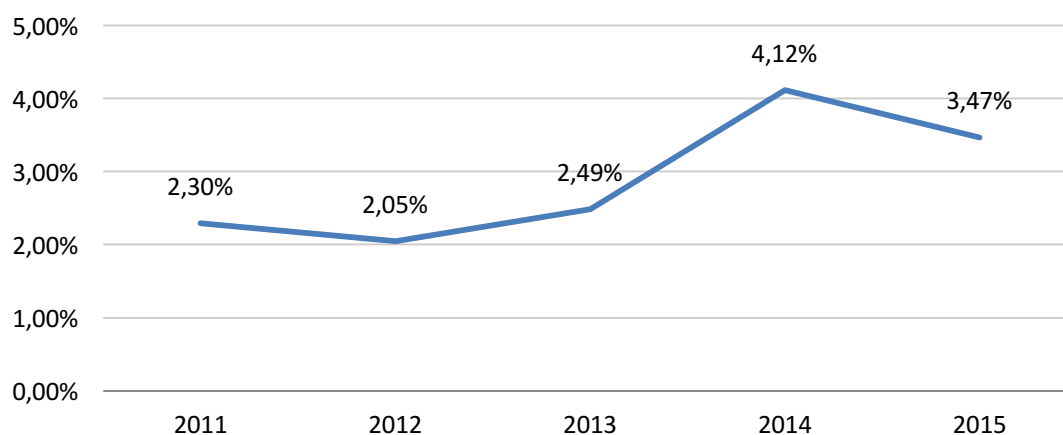
Tab. 4 Procentuální vyjádření výdajů na sport z celkového rozpočtu

	výdaje na sport (v tis. Kč)	celkové výdaje (v tis. Kč)	podíl výdajů na sport z celkových výdajů (v %)
rok 2011	274 273	11 949 683	2,30
rok 2012	253 544	12 394 706	2,05
rok 2013	280 251	11 260 447	2,49
rok 2014	483 070	11 735 886	4,12
rok 2015	420 005	12 120 380	3,47

Zdroj: www.brno.cz, vlastní zpracování

Údaje v tabulce zahrnují jak běžné, tak kapitálová výdaje. Největší podíl zaujímaly výdaje na sport v roce 2014. Naopak nejmenší podíl činily výdaje v roce 2012, a to i přes to, že celkové výdaje byly za sledované období nejvyšší. Výdaje města Brna se klasifikují do 14 kategorií. Výdaje na sport jsou složkou, která nemá mezi výdaji stabilní pozici. Důkazem je 6. místo mezi jednotlivými kategoriemi. V následujícím roce byla situace naprosto odlišná, a sportovní složka se co ocitla mezi kategoriemi nejméně dotovanými. (brno.cz, 2015)

Vývoj procentuálního podílu je znázorněn na následujícím grafu.

Obr. 11 Podíl výdajů do tělovýchovy na celkových výdajích z rozpočtu města Brna

Zdroj: www.brno.cz

4.3.1 Sport v Brně

Jak už bylo zmíněno město Brno má bohatou sportovní historii a i v současné době je Brno bráno jako centrum sportovního dění na Jižní Moravě a má předpoklady pro pořádání vrcholných sportovních událostí.

Dle koncepce tělovýchovy a sportu je současný počet TJ a SK, provozujících organizovanou sportovní činnost na území města Brna, 436. Tyto sportovní kluby jsou zde uvedeny na základě příslušnosti k jednotlivým sportovním odvětvím. Tento přehled je podrobný, obsahuje informace téměř o 80 sportech, které jsou v Brně jak na výkonnostní, tak na vrcholové úrovni. Přesto není jeho vypovídací hodnota stoprocentní. Vyskytují se zde určité nedostatky, jako je například zdvojení sportovního odvětví.

Dalším příkladem netransparentnosti této koncepce je samotný počet TJ a SK v jednotlivých sportovních odvětvích. Při bližším pohledu na vybraná sportovní odvětví lze zjistit nesrovnalosti v počtech sportovních klubů. Např. dle České basketbalové federace je počet basketbalových TJ a SK 31, kdežto koncepce uvádí počet 14. (cbfjm.cz, 2015) Důvodem rozdílnosti je vysoká proměnlivost jak lidí provozujících sport, tak i počet sportovních klubů. Právě neaktuálnost údajů je dle mého názoru důvodem k tak vysokému rozdílu v počtu sportovních klubů.

Basketbal se řadí mezi sportovní odvětví, které mají v Brně silnou tradici. Jeho počátky sahají už do doby před 2. Světovou válkou. Prvním oddílem vznikl se záměrem věnovat se basketbalu, byl Sokol Brno I. V té době vznikl také první ženský tým. Po válce se basketbal ještě více rozšířil a dalo by říci, že období padesátých a šedesátých let, bylo nejúspěšnější érou brněnského basketbalu. V této době dosáhly brněnské týmy na několik mistrů republiky a zúčastnily se také Poháru mistrů evropských zemí, ve kterém se dvakrát probojovali do finále.

Na toto na úspěchy bohaté období navázal v novodobé historii ženský tým Gambrinus Brno. Ten se stal pravidelným účastníkem nejlepší ženské evropské ligy. Pětkrát se tento tým dostal do závěrečného turnaje této soutěže a v roce 2006 tuto soutěž dokonce v Brně vyhrál. V posledních letech se tento dřívější velkoklub potýká s finančními problémy, kvůli kterým se v sezoně 2015/2016 poprvé po 19 letech nezúčastnil této evropské ligy. (bkzabiny.cz, 2015)

BK Žabiny Brno (dříve Gambrinus Brno, Frisco Brno) spolu s Valosunem KP Brno působí v nejvyšší ženské soutěži. Brněnský basketbal má také zástupce v nejvyšší mužské lize, tímto účastníkem je MMCITÉ Brno. Tím že v oblasti vrcholového sportu působí tři basketbalové týmy, má basketbal v Brně výjimečné postavení. Kromě těchto zástupců působí v Brně ještě více jak deset basketbalových oddílů a klubů. Přesný počet těchto subjektů není nezjistitelný, jelikož v adresáři klubů se vyskytují i ty, které už svou činnost aktivně nevykonávají. (cbfjm.cz, 2015) Jde o kluby (oddíly), které mění často své názvy a v databázích zůstává uveden i starší. Tyto přechody bývají často zapříčiněny neshodami ve vedeních klubů nebo peněžními problémy, které tímto způsobem nepřenesají do dalších sezon.

Basketbalové oddíly z kategorie vrcholového sportu spoléhají na finanční výpomoc města již řadu let.

4.3.2 Organizace zastřešující sport v Brně

Sportovní kluby a tělovýchovné jednoty fungují povětšinou pod záštitou sportovních, tělovýchovných a turistických organizací, jako jsou svazy, asociace,

unie a federace. Ve městě Brně patří mezi nejvýznamnější zastřešující organizace tyto:

- **Brněnské tělovýchovné sdružení (BTS)** – Tato organizace je největší v Brně. Sdružuje především sportovní kluby, které se věnují olympijským sportům na výkonnostní a vrcholové úrovni. Má přes 55 000 členů působících ve více jak 240 TJ a SK.
- **Česká asociace sport pro všechny** – tato asociace se naopak zaměřuje na širokou brněnskou veřejnost věnující se sportu. Působí v 18 oborech, které jsou rozptýleny po území Brna.
- **Orel** – Jde o celostátní organizaci sídlící v Brně. Její náplní je především výchova mladých lidí a dětí prostřednictvím sportovních aktivit.
- **Česká obec sokolská** – Tato organizace je na území Brna rozdělena na dvě župy. Těmi jsou Sokolská župa Jana Máchala a Sokolská župa Dr. Jindry Vaníčka. Dohromady mají tyto župy přes 7 500 členů sdružených v 26 jednotách. Hlavní činností je obohacování duchovní, kulturní a fyzické stránky životů prostřednictvím tělesné výchovy a sportu.
- **Unie sportovních klubů města Brna** – Jde o spojení, jehož cílem je sjednocení klubů směrem k veřejnosti. Jde o nejmladší ze zde zmíněných organizací zaštiťující sport. V současné době sdružuje 13 sportovních klubů, převážně se zabývající kolektivními sporty. Všechny tři basketbalové týmy pohybující se na nejvyšší úrovni, jsou také členy. Impulsem pro založení této unie byla snaha poskytnout veřejnosti možnost komplexně vnímat sportovní možnosti v Brně. Podstatným bodem je také podpora mládeže. Současně se týmy unie starají o více jak 2 500 dětí. Hlavní činností je pořádání sportovních akcí, jak pro děti tak dospělé se snahou seznámit je se sportem. (hrajemespolu.cz, 2015)
- Dalšími organizacemi působící na území Brna jsou: Asociace školních sportovních klubů, Klub českých turistů, Autoklub České republiky a Český svaz tělesně postižených sportovců

4.3.3 Brněnské sportovní zázemí

V Brně lze pro sportování využít téměř 200 sportovišť, vhodných pro různé úrovně sportování. Některá z těchto zařízení jsou určena výhradně pro vrcholový sport, některá pro výkonnostní sport a je zde i řada sportovně – rekreačních areálů. Sportoviště na území města Brna lze rozdělit na sportovní zařízení v majetku města, sportovních subjektů a v majetku školských subjektů. Většina významných sportovišť je v majetku města a jeho organizací. Tyto sportoviště jsou spravována Odborem školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna, akciovou společností STAREZ – SPORT, příspěvkovou organizací Lázně města Brna. Do této kategorie také patří Hala míčových sportů a hala Morenda, které jsou využívány kluby Valosun KP Brno a MMCITÉ Brno. (brno.cz, 2015)

Tab. 5 Přehled městských sportovišť využívaných basketbalovými oddíly

Sportovní zařízení	Vlastník	Provozovatel
Hala míčových sportů, Vodova	Město Brno (ve správě OŠMT)	SK Královo Pole, o. s.
Hala Morenda	Město Brno (ve správě OŠMT)	STAREZ – SPORT, a. s.

Zdroj: www.brno.cz

STAREZ – SPORT, a. s. je akciová společnost, která má 100 % podíl na vlastnictví město Brno. V majetku této společnosti je několik významných brněnských sportovišť, např. hala Rondo. Zároveň je provozovatelem některých sportovišť. Příkladem je již výše zmíněná hala Morenda.

Hala Rosnička, která slouží týmu BK Žabiny Brno je ve vlastnictví SK Žabovřesky. Provoz tohoto sportoviště je zajišťován organizací vlastníci tento subjekt. Peněžní prostředky získává především z hospodářské činnosti, členských příspěvků, ale i z dotačních titulů rozpočtu města Brna. Hala Rosnička je jedním ze sportovišť vybudovaných v dřívější době. Po vzniku basketbalového oddílu BK Drakr Žabovřesky (nynější BK Žabiny Brno) došlo k přeměně tělocvičny na halu účelově zaměřenou na basketbal.

Nejvytíženější halou je hala na Vodově. Pravidelně se zde koná množství sportovních, ale také kulturních akcí. V minulosti se zde pořádalo mistrovství světa v basketbale žen nebo Final four v basketbale žen.

Všeobecným problémem sportovních klubů jsou omezené zdroje, které jsou nedostačující pro potřeby provozu a údržby sportovních zařízení. Podpora města je v tomto ohledu nezbytností, díky ní také mohou sportovní kluby zabezpečit lepší cenové podmínky, které jsou přijatelné pro sportovní veřejnost. (brno.cz)

4.3.4 Typy dotací

Dotace na podporu sportu, které jsou udělovány městem Brnem, lze rozdělit na dva typy, konkrétně dotace typu A, a dotace typu B.

- **Dotace typu A** – jsou jmenovitě určeny v rozpočtu města Brna pro konkrétní příjemce. Tyto prostředky jsou poskytována na provoz významných brněnských sportovišť – SK Královo Pole, TJ Tesla Brno nebo STAREZ – SPORT, a. s.
- **Dotace typu B** – dotace typu B jsou poskytovány jak na neinvestiční, tak investiční projekty. V případě neinvestičních projektů mohou být přiděleny na činnost a sportovní akce všem sportovním klubům působících na území města Brna, a to bez přihlídnutí k výkonnosti. Jedinou podmínkou je včasné podání žádosti. Využívají se k pokrytí provozních nákladů, cestovného nebo startovného. Investiční projekty jsou seřazovány na základě preferencí dle zájmů města.

4.3.5 Zásady pro poskytnutí dotací

Čerpání dotací se řídí zásadami pro poskytování dotací z rozpočtu města Brna. Jejich úkolem je stanovit základní rámec upravující možnosti čerpání dotací, ale pouze těch, které jsou poskytovány městem, nikoli jednotlivými městskými částmi. Tyto zásady jsou shrnuty do následujících bodů:

1. Dotací je myšlena finanční podpora poskytovaná na vypsané programy a na podporu projektů, na jejichž realizaci má město zájem.
2. Orgánem rozhodujícím o poskytnutí dotací je Zastupitelstvo města Brna.
3. Na dotace nevzniká právní nárok.
4. Dotaci může získat jen žadatel, který nemá ke dni podání žádosti závazky vůči veřejným rozpočtům (po lhůtě splatnosti) tedy musí splňovat bezdlužnost.
5. Dotace nemohou být poskytovány organizacím založených městem Brnem nebo jeho městskou částí.
6. Oblasti, pro které se vypisují programy, jsou následující:
  - 6.1. oblast školství, mládeže a tělovýchovy
  - 6.2. oblast kultury
  - 6.3. oblast životního prostředí
  - 6.4. oblast sociální péče
  - 6.5. oblast zdraví
  - 6.6. oblast památkové péče
7. Další podmínky, které musí žadatel splňovat a další podrobnosti, jsou uvedeny vždy v Pravidlech pro poskytování dotací z rozpočtu města pro vyhlášené programy.
8. Příslušný odbor zabezpečí projednání žádosti tak, aby o nich bylo rozhodnuto zpravidla v březnu následujícího roku.
9. Veřejnoprávní smlouvy o udělení dotace publikuje město Brno na své úřední desce, tak aby byl umožněn dálkový přístup v souladu s ustanoveními zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v platném znění.
10. Tyto Zásady byly schváleny ZMB na zasedání Z7/07 dne 23. 6. 2015, a tímto dnem nabyly účinnosti.(brno.cz, 2015)

Kromě výše zmíněných zásad se poskytování dotací řídí Pravidly pro poskytování dotací z rozpočtu města Brna pro vyhlášené programy schválené městským zastupitelstvem. Zásadní pravidla jsou uvedena níže:

- Dotaci lze využít pouze do 31. 12. toho roku, ve kterém byla dotace poskytnuta, tedy nelze nevyčerpané částky převádět do následujícího roku. Pokud není částka vyčerpana, vrací se poskytovateli v předem daném termínu.
- Dotace je vždy účelová, tento účel je uveden v konkrétních smlouvách a musí být žadateli respektován.

- Finanční vypořádání dotace musí být ve stanoveném termínu.
- Dotace se poskytuje na základě žádosti. Žádost musí být na formuláři vytvořeném k tomuto účelu, vypracovaná originální žádost se všemi podklady musí být předložena na Magistrát města Brna.
- Žádost musí splňovat veškeré požadované náležitosti. Těmi je myšleno např. účel dotace, požadovaná částka nebo odůvodnění žádosti.
- Dále také charakter projektu musí odpovídat vyhlášenému programu, musí s ním být v souladu.
- Dotace musí použita účelně a hospodárně, příjemce musí vést účetnictví těchto finančních prostředků odděleně a v souladu se zněním zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.
- O výši přidělené dotace se žadatelé dozví pomocí internetových stránek města Brna, kde každoročně dochází ke zveřejnění poskytnutých dotací.
- Příjemce dotačních prostředků je povinen vyhodnotit dotaci formou finančního vypořádání poskytnuté dotace, a to do 31. 1. následujícího roku. (brno.cz, 2015)

4.3.6 Dotační tituly čerpané basketbalovými oddíly

V roce 2014 a 2015 vyhlásil město Brno v oblasti sportu a tělovýchovy 9 dotačních programů. Jejich seznam a celková výše dotací je uvedena v následující tabulce.

Tab. 6 Seznam dotačních titulů v oblasti sportu a tělovýchovy pro roky 2014 a 2015

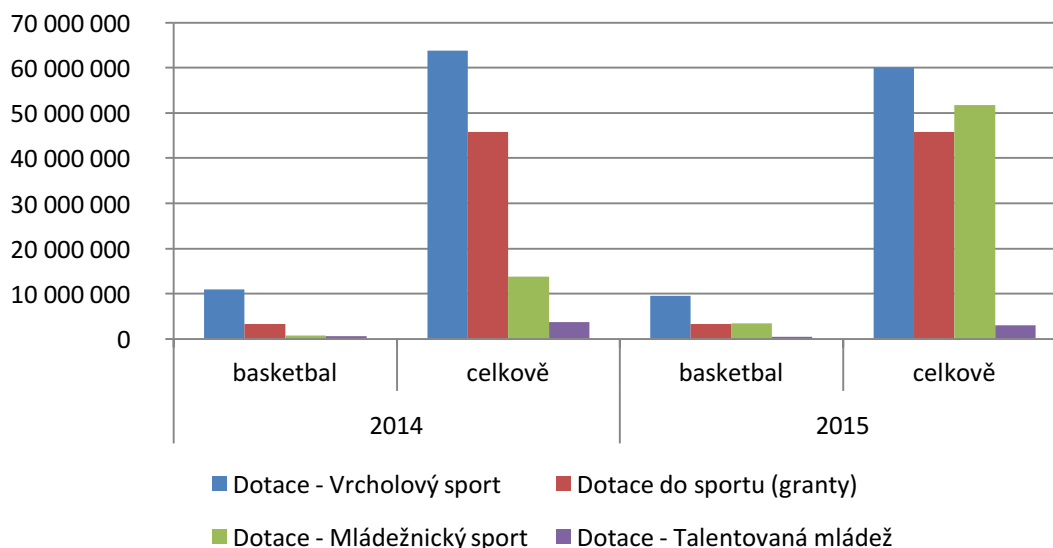
Dotační titul	výše částek v Kč	
	2014	2015
Dotace - Vrcholový sport	63 808 000	60 000 000
Dotace do sportu (granty)	45 740 000	45 740 000
Dotace - Významné sportovní akce ve městě Brně	7 766 000	3 466 000
Dotace - Nájemné plaveckých drah	2 311 000	2 311 000
Dotace - Mládežnický sport	13 777 000	51 777 000
Dotace - Talentovaná mládež	3 680 000	3 000 000
Dotace - Pronájem ledových ploch hokejovým klubům	3 133 000	3 133 000
Dotace - Podpora mládežnického hokeje	5 000 000	5 000 000
Dotace - Podpora sportovních odvětví	2 311 000	1 547 000

Zdroj: www.brno.cz, vlastní zpracování

Největší částky plynou v obou rocích na dotace na vrcholový sport a na dotace do sportu poskytované formou grantů. Markantního navýšení došlo v dotacích vyčleněných na mládežnický sport. Tyto tři dotační programy budou blíže

analyzovány a bude u nich zjišťována výše částek plynoucích do basketbalového odvětví.

Na následujícím grafu jsou porovnány dotace plynoucí z jednotlivých programů do basketbalu s celkovými částkami vyčleněnými na jednotlivé programy.

Obr. 12 Porovnání dotací do basketbalu s celkovými dotacemi poskytnutými na dané programy

Zdroj: www.brno.cz, vlastní zpracování

Graf vychází z hodnot uvedených v tabulce č. 1 v příloze. Na tomto grafu lze snadno poukázat na vývojový trend v oblasti poskytování dotací. Zatímco v roce 2014 jasně dominovaly v poskytovaných dotacích dotace na vrcholový sport a granty, které nemají užší vymezení než, že musí být užity na sportovní činnost. V roce 2015 došlo k navýšení dotací na mládežnický sport téměř na čtyřnásobek. Tímto navýšením se dostaly téměř na úroveň dotací do vrcholového sportu a pro mnoho oddílů se staly cílovými dotacemi, které pro ně v minulých letech ještě neměly zdaleka takový význam.

I basketbalové kluby začaly více využívat těchto dotací. Naopak poklesl objem čerpaných dotací do vrcholového sportu, což koresponduje s trendem projevujícím se i v celkové částce vyhlášené pro tento program.

Výši prostředků, které byly poskytnuty v letech 2014 a 2015 do basketbalu znázorňují následující tabulky.

V tabulce č. 7 jsou hodnoty pro rok 2014. Výzkum je zaměřen především na týmy působící na vrcholové úrovni, pro tyto týmy jsou částky uvedeny samostatně. Jak je možné si všimnout, nejsou zde uvedeny jen tři týmy, které působí v nejvyšších seniorských soutěžích, ale je jich tu pět. Toto rozdělení je způsobeno oddělením juniorské a seniorské složky v ženském oddílu působící na hale Rosnička a mužském útvaru hrající na hale Morenda. Juniorské složky působí jako

samostatné právní subjekty. Provázanost se seniorskými týmy tak není na první pohled patrná, ale pro fungování obou složek je tato spolupráce nezbytná. Pokud by týmy působící v nejvyšších seniorských soutěžích neměly družstva hrající extraligu v juniorech a juniorkách, nemohly by vystupovat jako Sportovní centra mládeže (dále jen SCM), tak by přišly o určitou část dotací. V předposledním sloupci jsou uvedeny částky poskytnuté oddílům působících v nižších soutěžích.

Klub Valosun Brno působí jako spolek jak v seniorských i juniorských soutěžích prostřednictvím subjektu Basketbal SK Královo Pole. Klub BK Žabiny Brno v seniorské soutěži působí jako společnost s ručením omezeným - Women basketball, s.r.o. a v mládežnických soutěžích jako Sportovní škola míčových her mládeže, spolek (SŠMH Brno). Mužský seniorský tým MMCité Brno je akciovou společností Basket Brno, a.s. a mládež je vedena pod spolkem JBC Brno.

Tab. 7 Dotace do basketbalu z rozpočtu města Brna v roce 2014, v tis. Kč

Dotační titul	Basketbal SK Královo Pole	Women Basketball	SŠMH Brno	Basket Brno	JBC Brno	ostatní oddíly
Vrcholový sport	2 745	5 152		3 055		
Granty	800		650		1 030	870
Mládežnický sport	172,8		138,2		103,7	276,5
Talentovaná mládež SCM	226,7		226,7		113,4	
Celkem	3 944,5	5 152	1 014,9	3 055	1 247,1	1 146,5

Zdroj: www.brno.cz, vlastní zpracování

V roce 2014 čerpal nejvyšší dotace klub Women Basketball Brno s. r. o., který vystupuje jako BK Žabiny Brno. Tato výše je odvislá nejen od jejich umístění v sezoně 2013/2014 v domácí soutěži, ale je zde brán v potaz také fakt, že v této sezoně byl tento tým účastníkem nejvyšší evropské ženské soutěže. Mužský tým vystupující v soutěžích jako MMCITÉ Brno, dosáhl v roce 2014 na druhou nejvyšší částku. V tomto případě, je to zarážející, jelikož tento tým nedosáhl lepšího umístění ve své soutěži. V tomto případě musel být rozhodující jiný faktor, který ovlivnil výši poskytnuté dotace.

Granty byly nejvíce poskytovány klubu JBC Brno, tyto prostředky využil tým k financování jak investičních tak neinvestičních položek.

Dotace na mládež se u všech tří týmů pohybují v podobné výši. Nejvíce jsou využívány týmem Valosun KP Brno, který je zapsán jako Basketbal SK Královo Pole.

Komparaci dotací 2014 s rokem 2015 můžeme provést díky tab. 8, kde jsou zachyceny výše dotací z roku 2015. Z hodnot vyplývá, že klub Valosun Brno si formou svého spolku Basketbal SK Královo Pole polepšil o necelý milion korun a dosáhl tak na dotaci ve výši 5 854 400 Kč. Nárůst celkové dotace ve výši 23,07 % je způsoben nárůstem dotace na mládežnický sport, která narostla o více než 1,2 mil. Kč, všechny ostatní položky byly sníženy o 2,5-23 %.

Nárůst celkové dotace se projevil i u mužské složky, kdy klubu JBC Brno hrající mládežnické soutěže byla navýšena celková dotace o více jak 1,436 mil. Kč (nárůst o 113,5 %). Zde se projevilo výrazné navýšení dotací na mládežnický sport.

Výše dotace na seniorskou složku MMCité Brno zůstala takřka konstantní (nárůst o 0,16 %).

U druhého ženského týmu BK Žabiny Brno došlo k výraznému poklesu dotace pro seniorský tým (čerpající dotace Women basketball) o 23,91 %, kdy toto snížení bylo způsobeno snížením dotace na vrcholový sport o 1,232 mil. Kč z důvodu nevyčerpání celé dotace v předchozím roce. K poklesu došlo i u mládežnických složek SŠMH Brno, a sice zde došlo k poklesu o 18,77 % z důvodu snížení výše dotace na talentovanou mládež SCM a nepodání žádosti na mládežnický sport.

Tab. 8 Dotace do basketbalu z rozpočtu města Brna v roce 2015, v tis. Kč

Dotační titul	Basketbal SK Královo Pole	Women basketball	SŠMH Brno	Basket Brno	JBC Brno	ostatní oddíly
Vrcholový sport	2 550	3 920		3 060		
Granty	780		650		1 030	910
Mládežnický sport	1 350				1 540	595
Talentovaná mládež SCM	174,4		174,4		93	34,5
Celkem	4 854,4	3 920	824,4	3 060	2 663	1 539,5

Zdroj: www.brno.cz, vlastní zpracování

Dotace – Vrcholový sport

Pokud chtějí sportovní oddíly dosáhnout na dotace z tohoto programu, musí splňovat výše zmíněné Zásady pro poskytnutí dotací z rozpočtu města Brna a také podmínky stanovené Metodikou na podporu vrcholového sportu v Brně.

Basketbal dle této Metodiky spadá do první skupiny sportovních disciplín. Tedy tým, který žádá o tuto dotaci, musí působit v nejvyšší dlouhodobé soutěži, která je vypisovaná příslušným svazem v seniorské kategorii. Tímto svazem je v případě basketbalu ČBF. Dále tuto podporu získají pouze dva nejvýše umístěné kluby v této soutěži.

Základem systému finanční podpory je bodové hodnocení. Na základě zjištěných poznatků, vyhodnocuje výši peněžních prostředků, kterou dostanou kluby k dispozici. Jednotlivými kritérii jsou:

- Počet sportovců – podkladem je počet členů družstva, dle sportovních předpisů příslušných svazů. U basketbalu se jedná o 12 členů.
- Úroveň sportovní výkonnosti, jak v seniorské tak juniorské kategorii – Zde je bodové ohodnocení závislé na umístění v soutěži. Pohybuje se v rozmezí od 300 do 70. Kdy víc je lépe.
- Marketingový koeficient – znamená průměrnou návštěvnost utkání, jak je daný sport populární, jak vystupuje v médiích a jak propaguje město Brno. U basketbalu se bodové hodnocení pohybuje od 5 do 50.
- Způsobitelné náklady SK v kontinuitě daňového přiznání z minulého roku nebo účetní závěrky.

Výpočet finanční podpory, které mohou jednotlivé oddíly získat, tedy závisí především na množství bodů získaných na základě jednotlivých kritérií. Výpočet je poměrně složitý, nejprve se sečtou všechny body získané v 1. skupině kolektivních sportů. Následně je celková suma přepočtena na jeden bod. A z tohoto vychází celková suma pro daný oddíl. Tedy jako násobek počtu bodů a vypočtené sumy připadající na jeden bod.

Tyto dotace jsou poskytovány zásadně na konkrétní projekt, tedy dotace je přísně účelová. Žadatel se musí finančně účastnit, minimální spoluúčást je 20 %. Tedy maximální podpora ze strany poskytovatele dotací činí 80 % způsobilých nákladů.

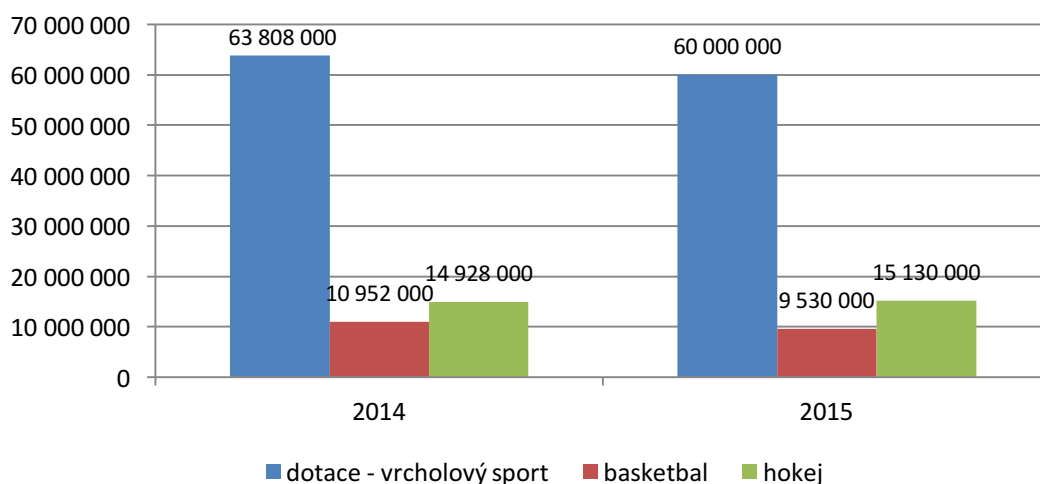
Dotace do vrcholového sportu lze využít na:

- Realizační tým
- Lékařské zajištění a zdravotní péči i tu nadstandardní
- Pronájem sportovišť
- Provozní náklady
- Doprava
- Strava a doplňková strava
- Ubytování
- Zajištění utkání
- Materiální vybavení

Naopak dotace nelze využít na náklady související s nákupem sportovců, dále na platy jednotlivých hráčů nebo na platby daní a dále nespotřebované finanční prostředky.

Na následujícím grafu je znázorněna velikost celkových dotací plynoucí do vrcholového sportu a podíl dotací, které jsou čerpány basketbalovými oddíly.

Obr. 13 Dotace do vrcholového sportu – basketbal a hokej

Zdroj: www.brno.cz, vlastní zpracování

V grafu je porovnána velikost dotací na sporty, které mají v Brně velkou tradici, basketbal a lední hokej. Zatímco o dotace do basketbalu se dělí mezi tři různé týmy, tak dotace do ledního hokeje plynou do jednoho týmu. Dotace na lední hokej jsou přitom každý rok téměř o třetinu větší.

Tento rozdíl, lze přisuzovat rozdílné divácké oblíbenosti. Oblíbenost není relevantní kritériem při udělování bodů do hodnocení, ale nepřímo má vliv na marketingový koeficient, který je závislý například na množství zápasů odvysílaných v televizních přenosech. Dalším prvkem je rozdílnost v počtu členů družstva, kdy v basketbale je to 12, zatímco v ledním hokeji jde o 22 hráčů. Určitý vliv má také sportovní výkonnost, jelikož tým ledního hokeje se sezoně 2013/2014 umístil na druhém místě a v sezoně 2014/2015 na místě třetím dosáhl vysokého bodového ohodnocení dle výkonnostního kritéria. Naopak basketbalové týmy si tak dobře nevedly. Valosun KP Brno skončil v těchto sezonách na čtvrtém a následně pátém místě. Tým BK Žabiny Brno se ještě v sezoně 2013/2014 probojoval do finále a skončil na druhém místě. Nejhůře si v tomto ohledu vedl mužský celek, který v obou sezonách obsadil poslední místo a se štěstím uhájil nejvyšší soutěž.

Zvláštní ustanovení týkající se dotací na programy zaměřené na sportovní aktivity mládeže a dětí

V této oblasti jsou poskytovány pouze neinvestiční dotace, které se využívají především k zajištění pravidelných aktivit dětí a mládeže, k financování jednorázových akcí, víkendových a prázdninových pobytů. Mezi další využití patří zajištění materiálního vybavení pro danou činnost a provoz a údržba sportovních

hal a areálů. Akceptovatelnými náklady jsou hlavně provozní náklady, nájemné, ubytování, doprava, jízdné a další.

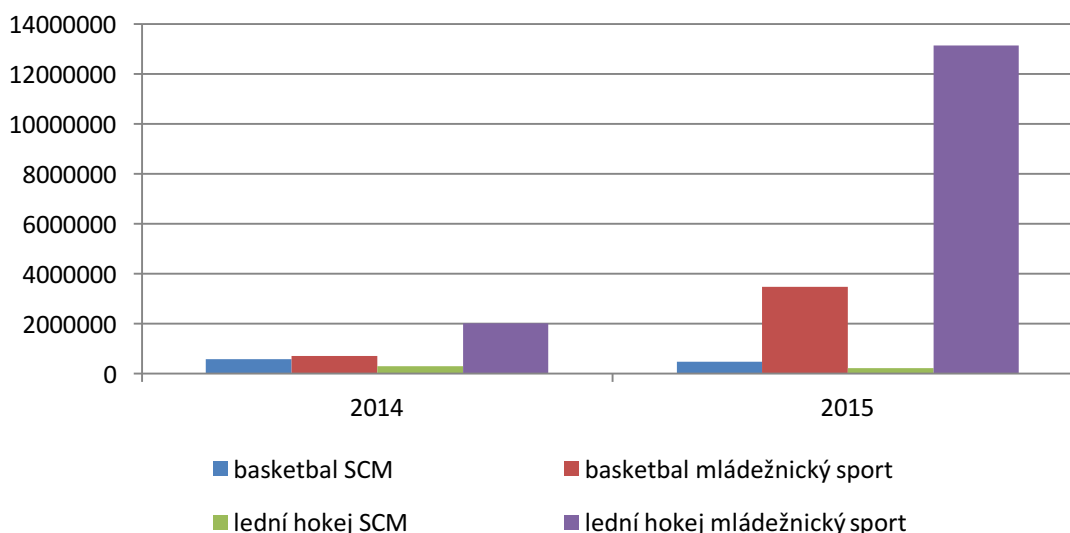
Naopak dotace nelze využít k financování mezd a ostatních personálních nákladů, peněžních darů ani na pořízení a odpisy dlouhodobého hmotného majetku.

Žádosti se posuzují dle následujících kritérií:

- Typ a význam žadatele,
- Kvalita finanční rozvahy a přiměřenost požadované dotace,
- Členská základna do 18 let,
- Podíl účasti žadatele a jiných zdrojů,
- Potřebnost a důležitost projektu.

Minimálně může žadatel na jeden projekt obdržet 10 000 Kč, maximální částka je 200 000 Kč. Výše získané podpory je však především závislá na hodnocení dle výše zmíněných kritérií a na částce vyhrazené z rozpočtu města Brna. (brno.cz, 2015)

Na následujícím grafu jsou vyobrazeny dotace získané basketbalovými a hokejovými kluby na mládežnický sport a talentovanou mládež.

Obr. 14 Srovnání dotací do basketbalových a hokejových klubů v oblasti mládeže⁴

Zdroj: www.brno.cz, vlastní zpracování

Z grafu lze vyčíst, že dotace do ledního hokeje opět předčily finanční podporu pro basketbal. Je to opět způsobenou různou členskou základnou těchto sportů. Také zde hraje roli typ a význam žadatele. V tomto případě lze říci, že hokej jakožto populárnější a mezi dětmi oblíbenější sport je pro město významnější žadatel.

Rozdíl je také mezi lety 2014 a 2015, kdy došlo k markantnímu navýšení dotací na mládežnický sport. To se projevilo jak v nárůstu dotací do basketbalu, tak do ledního hokeje, kde je tento rozdíl jasně zřetelný.

Zvláštní ustanovení pro poskytování dotací – grantů a programů zaměřených na tělovýchovu a sportovní aktivity

Dotace se dělí na dotace – granty a ostatní programy (vrcholový sport, talentovaná mládež,...). Druhé zmíněné jsou rozebrány už výše.

Granty jsou poskytovány na vyhlášené programy. Žadatel může podat 1 žádost na provoz sportovního areálu a zařízení, 1 žádost na činnost a žádosti na pořádání významných akcí.

Žádost musí obsahovat kopii daňového přiznání žadatele s razítkem místně příslušného Finančního úřadu nebo potvrzení o podání, výkaz zisků a ztrát za loňský rok, případně účetní závěrku s čestným prohlášením, že daňová přiznání nepodávají.

Základními kritérii pro posouzení žádosti jsou shodné jako u dotací na mládež, avšak jsou rozšířena o další kritéria:

- Potřebnost a důležitost projektu,
- soulad s vyhlášeným programem a naplnění témat programu.

Neinvestiční dotace jsou převážně využívány na provozní náklady, nájemné, materiální vybavení, cestovné, ubytování a další v celkové výši 30-50 % z poskytnuté neinvestiční dotace v daném roce. Dotace není možno využít k hrazení mezd ani výdajů na propagaci či pohoštění. (brno.cz, 2015)

4.4 Financování z příjmů loterijních a sázkových společností

Loterijní a sázkové společnosti jsou předmětem zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. Loterie je zde definována jako situace, kdy fyzická osoba dobrovolně zaplatí vklad, aniž by jí byla zajištěna návratnost této investice. Výsledek je podmíněn náhodou nebo jde o neznámou skutečnost, která není ovlivnitelná. Příkladem jsou tomboly, ankety, sázkové hry a turnajové sázky.

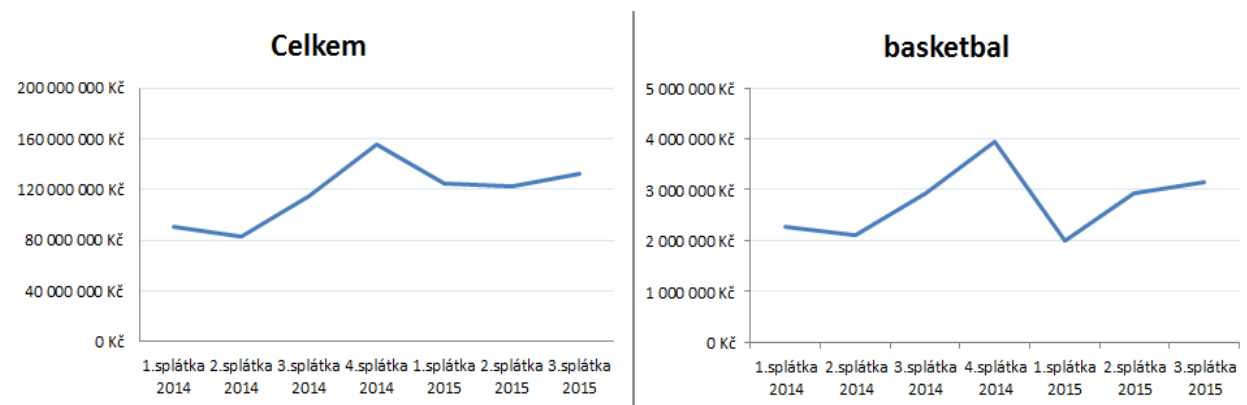
Financování z těchto zdrojů tvořilo podstatnou část zdrojů sportovních klubů až do roku 2012, kdy došlo ke změně zákona. Do tohoto roku mohly loterijní společnosti dle legislativy odvádět 6 – 20 % výnosu na sociální, kulturní, ekologické ale také sportovní účely. To vše bylo ukončeno v roce 2011, kdy došlo ke krachu společnosti Sazka a. s. (zakonyprolidi.cz, 1990)

V roce 2012 došlo také k úpravám v daňových zákonech. Loterijní a jiné společnosti přišly o osvobození příjmů o daně z příjmů. Také by zaveden jednotný odvod z loterijních výnosů. Tyto odvody zvyšují z 20% příjmy státního rozpočtu a 80% plyne do rozpočtu obcí. Obce jsou zároveň schopny regulovat a ovlivňovat umístění heren prostřednictvím svých vyhlášek. Peněžní prostředky plynoucí z loterijních a jiných podobných zařízení tak neslouží k veřejně prospěšným účelům, ale plní státní a obecní pokladny. V roce 2012 se tak navýšil státní rozpočet díky odvodům o 1,9 mld. Kč. Do obecních rozpočtů touto cestou doputovalo 5,7 mld. Kč. (mfcr.cz, 2013)

V roce 2014 byl zákon novelizován a loteriím bylo umožněno snížit 20 % odvody na 15 %. Podmínkou je poskytnutí rozdílných 5 % jako dar ČOV. Jelikož tohoto využily všechny loterijní společnosti, obdržel ČOV v roce 2014 443,6 mil. Kč. Tyto peníze jsou ČOV dále přerozdělovány zejména na mládežnický a neprofesionální sport. Rozdělovací klíč je následující:

- 45 % si přerozdělí sportovní svazy (mimo lední hokej a fotbal)
- 31 % dostane fotbalový svaz
- 10 % si nechá ČOV na financování svých aktivit
- 8 % je poskytnuto svazu ledního hokeje
- 3 % si rozdělí zbylé sportovní svazy
- 2 % dostane Česká obec sokolská
- 1 % obdrží Český paralympijský výbor.

Jednotlivým příjemcům jsou přidělovány prostředky každý rok ve čtyřech splátkách, v následujícím obrázku jsou porovnány částky za kvartály let 2014 a 2015 přerozdělené do sportu a částky za jednotlivé kvartály přerozdělené do basketbalu. Odvody jsou plně závislé na hospodářských výsledcích jednotlivých provozovatelů loterií a kurzových sázek. 4. splátka pro rok 2015 není známa, jelikož jejich přesná výše není známa do konce roku, a tak jsou dary za poslední kvartály poskytovány dle platné legislativy na základě odhadu. (olympic.cz, 2015)

Obr. 15 Vývoj částek za kvartály přerozdělených ČOV do sportu celkem a do basketbalu

Zdroj: olympic.cz, vlastní zpracování

Z grafů je patrné, že vývoj prostředků přerozdělených do sportu koresponduje s celkovými částkami, které ČOV dělí mezi sporty. Nejvíce prostředků získal ČOV a následně přerozdělil ve 4. kvartálu roku 2014. Ve vývoji lze také spatřovat určitý trend. První a druhý kvartál je, co se týče přerozdělených prostředků slabší. Následně ve třetím kvartálu dochází k nárůstu, který graduje ve čtvrtém kvartálu. Následně dochází k poklesu prostředků v prvním a druhém čtvrtletí, který opět střídá nárůst ve třetím čtvrtletí a lze tedy předpokládat stejný vývoj jako v roce 2014, s tím že dojde k vystupňování ve čtvrtém kvartálu na nejvyšší částky.

Prostřednictvím ČOV obdržela ČBF v roce 2014 na podporu sportu dětí a mládeže z financí poskytnutých loterijními společnostmi celkem 7 328 000 Kč. Z této částky využila pouze 9 %, a to k financování juniorských reprezentačních družstev. Zbylých 91 % federace nevyužila a převedla do následujícího roku. Tedy tyto prostředky nebyly využity k podpoře rozvoje basketbalu u dětí a mládeže. (olympic.cz, 2015)

Dle mého názoru mohly být tyto prostředky využity k podpoře mládežnických týmů nepohybujících se v nejvyšších soutěžích, a tak napomoci rozvoji basketbalu a jeho udržení v menších městech a obcích.

4.5 Financování z vlastních zdrojů

Vlastní finanční prostředky jako zdroj financování jsou pro basketbalové kluby důležité. velikost těchto prostředků je u jednotlivých klubů individuální a je odvislá od několika faktorů, které ovlivňují výši těchto prostředků. Těmito faktory jsou výše členských příspěvků, výše prostředků získaných od reklamních partnerů, vstupné apod.

Dle studie Koncepce financování sportu v ČR (2012) se na financování sportovních činností a klubů nejvíce podílí domácnosti, rozpočty krajů a obcí, příspěvky od sportovních svazů a sponzoring. Méně už pak čítají příspěvky z rozpočtu státu, dary, vstupné a přímé platby z loterijních společností. Dalo by se tak říci, že finančně se kluby opírají především o členské příspěvky a dotace plynoucí jednak z obecních a krajských rozpočtů a také o podporu ze stranu sportovních svazů.

4.6 Právní prostředí podpory sportu

Právní rámec dotací je složitý systém. Základním kamenem právního prostředí podpory sportu je Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon vymezuje pozici sportu ve společnosti a definuje funkce jednotlivých ministerstev a ostatních správních úřadů při dotování sportu. Koncepce státní podpory sportu v ČR je další spis věnující se čistě sportovní problematice. Je vypracovávána MŠMT každých šest let. V současné době je platná koncepce z 9. 3. 2011.

Dále je legislativní rámec sportu postavený zejména na zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Dále se opírá o zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Kontrolním úkolem je v Brně pověřen Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna. OŠMT má povinnost kontrolovat využití a finanční vypořádání přidělených dotací. (brno.cz, 2015)

Jelikož je ČR součástí Evropské unie, tak nás kro mě národní legislativy, ovlivňuje i legislativa evropská, která je té národní nadřazena. Mezi dokumenty mající vliv na podporu sportu v ČR se řadí:

- Smlouva o EU a smlouva o fungování EU – EU je založena na smlouvě o EU, a jelikož se tato smlouva ovlivňuje činnosti státu ve všech oblastech, má vliv i na sport, a to v hlavě 12 věnující se Všeobecnému a odbornému vzdělávání, mládeže a sportu.
- Pracovní plán v oblasti sportu 2015 – 2018 – tříletý plán zabývající se činností ve 3 hlavních oblastech. Těmi jsou Integrita sportu, Sociální hodnoty sportu a Hospodářské aspekty sportu.
- Bílá kniha o sportu – její obsah je věnován společenské roli sportu, hospodaření sportu a organizaci sportu. (euoffice.eurolympic.org, 2011)

Legislativa ČR je na rozdíl od jiných zemí EU ochuzena o normu, která by se souhrnně zabývala způsoby financování sportu. Žádná z norem také nevyužívá doporučení EU v oblasti sportu. Tyto doporučení se týkají dobrovolnictví se sportu, motivační především daňové benefity, apod. Lze tedy říci, že žádný zákon v ČR neposkytuje ucelený právní rámec pro sportovní činnost. (olympic.cz, 2015)

Dotované aktivity příjemců jsou na základě zákona o finanční kontrole sledovány. Poskytovatel dohlíží také na účelnost využití čerpaných dotací.

Na základě legislativního rámce je příjemce povinen:

- Vést oddělené účetnictví přijatých dotací a izolovaně sledovat její použití ke stanovenému účelu tak, aby eventuálně mohl poskytovatel tyto účty kdykoliv zkontrolovat.
- Příjemce je povinen přijatou dotaci řádně finančně vypořádat nejpozději do data uvedeného ve smlouvě a s tímto záměrem vyplnit předepsaný formulář a dodat poskytovateli doklady, dokazující využití dotace v souladu s uzavřenou smlouvou.
- Všechny účetní doklady i účetní operace musí mít náležitosti dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- Doložit s vyúčtováním jednotlivých dotací formulář, kopii smlouvy o poskytnutí dotace, kopie faktur a výpisů z banky a kopie příjmových pokladních dokladů

Dotace nesmí být příjemcem poskytnuty jiným fyzickým a právnickým osobám. Dotační prostředky tedy nelze převést na osoby, které zajišťují pro příjemce realizaci projektu. Podpora musí být využita k platbě přímých nákladů dle účelu ve smlouvě. Výjimku tvoří náklady na energie (voda, plyn, elektřina), které jsou měřeny pomocí přístrojů a následně dle nich i vyfakturovány. Dotace nelze využít k platbě těchto nákladů, jelikož jsou finančně vypořádávány pomocí zápočtu, což není v souladu s legislativou dotací. (brno.cz, 2015)

4.7 Následky chybného využití dotací

Dotace jsou žadateli svěřovány na základě rozhodnutí nebo smlouvy, v nichž je stanoven způsob použití dotace i její vyúčtování.

Z provádění vnitřních kontrol, ale i ze zkušeností samotných odborů, které nad dotacemi dozorují, vyplývá, že nejčastějšími nedostatky jsou:

- Splnění účelu a uznatelnost nákladů, např. čerpání investičních dotací na neinvestiční účely a naopak
- Nedostatky v účetních dokladech
- Nedodržení podmínek smlouvy, jako je nedodržení termínu čerpání dotace nebo nedostatky ve formuláři vyúčtování

Na základě těchto nedostatků nebo nesprávným nakládáním s dotací jsou příjemci dotací nuceni čelit následkům.

Podle § 22 zákona č. 250/2000 Sb., Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je „Porušením rozpočtové kázně je každé neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých jako dotace nebo návratná finanční výpomoc z rozpočtu.“

Důsledky vyplývající z nesprávného použití dotace jsou řešeny Finanční správou ČR, resp. jednotlivými územními pracovišti Finančních úřadů. V odst. 4 je pak uvedeno, že každá *Fyzická nebo právnická osoba, která porušila rozpočtovou kázeň, je povinna provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož jí byly peněžní prostředky poskytnuty.*

V každém případě je žadatel povinen vrátit nesprávně využitou část dotace. O uložení další sankce je (odvodu a penále) rozhoduje v samostatné působnosti u obce obecní úřad, u kraje krajský úřad.

4.8 Analýza financování klubu Valosun KP Brno

Podrobná analýza financí bude provedena na klubu Valosun KP Brno, který je v současnosti jediným brněnským týmem působícím v nadnárodní soutěži, tudíž by se dalo říci, že jde o nejúspěšnější basketbalový klub v současnosti v Brně. Podrobná analýza byla vytvořena na základě poskytnutých materiálů tímto klubem a na základě hloubkového rozhovoru vedeného s manažerem klubu.

Klub Valosun KP Brno je financován jak se zdrojů veřejných, tak i zdrojů soukromých.

Veřejné rozpočty tvoří téměř 50% potřebných zdrojů tohoto klubu. Klub je dlouhodobě v získávání dotací úspěšný. Zejména dotační tituly získané od města Brna jsou důležitým zdrojem financí pro tento klub. V posledních pěti letech získal Valosun KP Brno od města Brna tyto dotace:

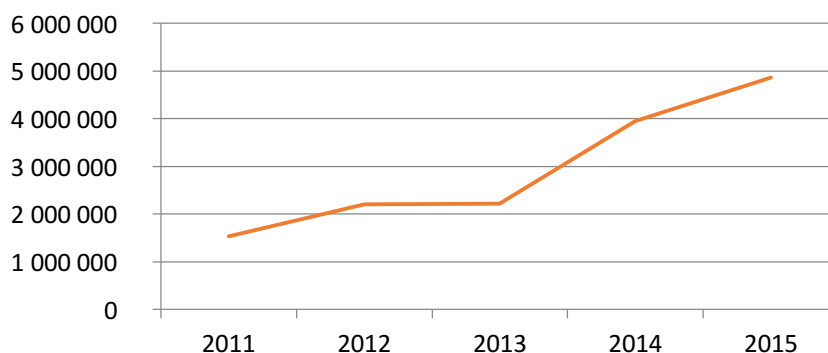
Tab. 9 Dotace poskytnuté městem Brnem Valosunu KP Brno

Dotace	2011	2012	2013	2014	2015
Vrcholový sport	1 326 100	1 555 200	1 570 000	2 745 000	2 550 000
Mládežnický sport	106 000	101 500	104 800	172 800	1 350 000
Talentovaná mládež	106 700	133 000	118 800	226 700	174 400
Podpora TV a sportu		420 000	420 000	800 000	780 000
Celkem	1 538 800	2 209 700	2 213 600	3 944 500	4 854 400

Zdroj:brno.cz, vlastní zpracování

Z tabulky je patrný nárůst prostředků získaných z programu na podporu vrcholového sportu a mládežnického sportu. U vrcholového sportu jde o každoroční zvyšování poskytované částky, které odpovídá zlepšujícímu se postavení seniorského týmu v nejvyšší soutěži. V sezoně 2009/2010 na 6. místě. tento výsledek měl vliv na podporu poskytnutou na rok 2011. Největšího úspěchu dosáhl tým v sezoně 2012/2013, což odpovídá i nejvyšší dosažené dotaci, a to 2 745 000. Lze tedy říci, že umístění týmu má velký vliv na získané dotace. U podpory mládežnického sportu nedošlo k pozvolnému nárůstu, který by se dal přikládat zlepšování se mládežnických týmů, ale ke skokovému nárůstu o více než milion korun. Tento nárůst je dán celkovým zvýšením peněžních prostředků do daného programu. (cbf.cz, 2015)

Vývoj celkových částek poskytnutých městem Brnem klubu Valosun KP Brno je znázorněn na obrázku č. 16.

Obr. 16 Vývoj prostředků získaných klubem Valosun KP Brno z města Brna

Zdroj: brno.cz, vlastní zpracování

Dalšími zdroji z veřejných rozpočtů jsou dotace poskytované krajem. V tomto případě už není Valosun KP Brno tolik úspěšný. Kraj nedisponuje tolika prostředky

jako město, a tak přestože klub o podporu zažádal, neobdržel za poslední 4 roky z kraje žádnou dotaci. Přestože žádost byla podána správně a klub dobře reprezentuje Jihomoravský kraj, nedosáhl klub na žádné finanční prostředky. Dle názoru manažera je jediným důvodem neúspěchu nedostatek financí kraje na sport. A jelikož krajský úřad není povinen po zpracování žádostí uvést důvody neúspěchu žádostí, je nutné se smířit s nedostatkem finančních zdrojů jako důvodem neúspěchu.

Nově může taky klub samostatně dosáhnout na podporu ze strany státu, a to prostřednictvím nově vypsaného programu – Program VIII – Organizace sportu ve sportovních klubech a tělovýchovných jednotách. Tento program se zaměřuje na podporu sportu nestátních neziskových organizací. Žádost je podávána přímo na MŠMT, které finance přímo rozděljuje. Nedochozí tedy k přerozdělování prostředků prostřednictvím sportovních federací a svazů. Způsob žádosti je velmi netradiční v této oblasti, jelikož žádost musí být nahrána na CD/DVD. Samotné vyplnění žádosti není z pohledu klubu nijak náročné, avšak podmínka nahrání na CD/DVD sebou nese jisté příkoří. Forma žádosti je naopak od samotné žádosti náročná, protože veškeré dokumenty musí být ověřeny, což se u dotací z města neděje. Klub by z dané dotace rád dosáhl na finanční obnos 100 000 Kč, který by byl využit na zajištění činnosti klubu.

Dále tento klub čerpá dotace ze státního rozpočtu prostřednictvím zastřešující organizace basketbalu, tedy ČBF. Tyto dotace jsou účelově poskytovány na podporu SCM a sportovních středisek mládeže do 15 let. Velikost získaných dotací je závislá především na výsledcích mládežnických týmů. Roli hraje také množství hráčů, které se dostanou do reprezentačního výběru ČR v mládežnických kategoriích.

Část prostředků poskytnutých ČBF je účelově poskytováno na odměny trenérům. Tato částka je minimálně rozdělena mezi tři trenéry – dva trenéry zajišťující chod SCM a jeden věnující se SpS (sportovní středisko). Basketbalová federace tak tímto způsobem zajišťuje kvalitní trenérskou péči v klubech mající status SCM nebo SpS.

Důležitým bodem pro získávání podpory z veřejných rozpočtů je velikost členské základny. 2. 12. 2015 došlo k schválení nových stanov klubu, které ovlivňují velikost členské základny. Do té doby byla členská základna striktně daná počtem členů platících členské příspěvky. To čítalo 150 – 200 členů, kde jsou zahrnovány i všechny dětská a mládežnická družstva. Dle nových stanov se do členské základny počítají i přidružení členové, kteří neplatí členské příspěvky. Členská základna je z 80% tvořena dětmi a mládeží. Děti, které s basketbalem teprve začínají mají členské příspěvky nižší. Tito členové platí 3 000 Kč. Od zákyň výše platí aktivní sportovci příspěvek 5 500 Kč.

Co se týče získávání dotací, klub lze považovat za úspěšný. Za posledních pět let se klubu nepodařilo dosáhnout pouze na dvě zažádané dotace na movité zajištění. Klub na podporu města spoléhá a město Brno dokáže v mnoha případech klubu vyjít vstříc a být nápomocno prostřednictvím dotací. Brno podporuje i akce pořádané klubem Valosun KP Brno. Takovou akcí je mládežnický turnaj Valosun

Cup, který je každoročně finančně městem podporován. Klub dostává na tuto akci 50 000 Kč. Město také podporuje účast klubu v mezinárodních soutěžích, jako byl v dřívějších letech pohár CEWL.

Opačný stav panuje u prostředků z kraje, které jsou z 80% pro klub nedosažitelné. Manažer klubu toto nepovažuje za neúspěch, vnímá to jako fakt nedostatku financí poskytovaných krajem na sport.

Klub Valosun KP Brno se nepotýká s jedním z častých problémů dotací, a to jejich nevyčerpání. Klub pravidelně prostředky profinancuje, což je předpoklad pro jejich získání v dalších letech. Kluby se často potýkají s tímto problémem, důvodem je zejména odůvodnění profinancování prostředků. Každý doklad na náklad lze využít jen v jedné dotaci. Proto některé kluby nejsou schopny dotace profinancovat a následně pro další roky dochází ke krácení těchto dotací.

Právě správné profinancování a vyúčtování dotací je předmětem kontrol, které jsou u podpory z veřejných zdrojů běžné. Dochází k náhodným kontrolám u jednotlivých subjektů a zejména vyúčtování dotací je při předkládání úřadům podrobena pečlivé kontrole. Při této kontrole jsou detailně kontrolovány doklady o nákladech, zda byly prostředky využity účelně a dle stanovených podmínek. Nejčastější nedostatky pramení spíše z nezáměrné nedbalosti než neznalosti. Většinou se jedná o zahrnutí neuznatelných nákladů, např. nájem, který je uznatelný se začleněním energií, které už uznatelné nejsou. Tyto chyby jsou výsledkem náročného a komplikovaného dokládání správně využitých prostředků.

Dalšími zdroji klubu jsou soukromé zdroje. Jedná se o prostředky získané od reklamních partnerů, členské příspěvky a vstupné. Tyto zdroje jsou velmi podstatné pro fungování klubu a také důležité pro získávání veřejných prostředků. Kdyby klub nebyl na určité úrovni schopen samostatně fungovat, nemohl by dotace vůbec čerpat. Takovou pomyslnou hranicí je 50%. Zdroje od reklamních partnerů tvoří v jednotlivých letech 35-40%. Především hlavní partner Valosun, který spojil své jméno s basketbalovým klubem, dokázal touto spoluprací vstoupit do podvědomí zákazníků. Zbytek zdrojů je tvořen právě členskými příspěvky, vstupným.

Z těchto zdrojů jsou financovány především nájemné na halách, doprava a odměny hráčům, trenérům a rozhodčím. Tyto položky tvoří nejvíce nákladů.

Všechny dotace, které klub čerpá jsou neinvestičního charakteru, jelikož Valosun KP nemá žádnou halu ve vlastnictví, nemůže čerpat dotace na provozní náklady. Proto je nejvyšší položkou v nákladech nájemné, které ročně pohybuje okolo ....., a to i přestože má klub jakou součást spolku SK Královo Pole výhodnější podmínky.

Veškeré náležitosti týkající se administrativní stránky klubu si klub obstarává sám. Členové klubu, kteří obstarávají administrativní chod klubu jsou dva. Tito členové zajišťují správu nejen pro chod klubu, ale také se zabývají sami vyúčtováním dotací pro jednotlivé úřady. Jeden z členů vede účetnictví klubu včetně oddělené části účetnictví vedené pro dotace. Druhý z členů je manažer, se kterým byl veden rozhovor. Tento člen se zabývá podáváním žádostí a vyúčtováním dotací a v klubu nefiguruje žádný další člověk, který by byl s touto

problematikou seznamen. Jelikož jsou oba pracovníci ve svých oborech zblhlí, bylo toto řešení zpočátku tím nejlepším. V současnosti se problematika dotací stává náročnější a tito dva pracovníci jsou denně pracovně vytíženi.

Přestože manažer je plně vytížen administrativní činností, není to jeho jediná náplň práce v klubu. Jeho další činností je organizační činnost v oblasti sportovního chodu klubu. Dalo by se říci, že tento člen je stěžejním prvkem klubu, bez kterého by klub nebyl schopen fungovat. Sportovní chod klubu je dále zajišťován statutárem klubu, který má na starosti marketingovou stránku klubu a jeho propagaci. Posledním členem je šéftrenér, který má na starosti celkovou sportovní koncepci všech týmů klubu. Chod celého klubu tak stojí na práci čtyř členů, kteří jsou ale ve svých funkcích odtrženi a v klubu není v současnosti nikdo, kdo by dokázal důstojně jejich pozice zastat.

4.9 Problémy financování basketbalu

Na základě analýzy financování basketbalu a hloubkového rozhovoru, byly identifikovány tyto problémy:

- **Orientace dotací ČBF na špičkové týmy**

ČBF je zastřešující organizace pro basketbal na celém území ČR. Podporu, která je federací poskytována je však silně soustředěna na činnost klubů, kterým je přiznán status SCM nebo SpS. Peníze jsou tak koncentrovány u vrcholových týmů, a jelikož počet těchto středisek je omezený, podpora ze strany ČBF tak není dostupná pro všechny. Tento problém byl ještě vystupňován zřízením nového statutu VSCM (vrcholové sportovní centrum mládeže), který je poskytnut v současnosti pouze 4 klubům v ČR. Tyto kluby mají výhodu v délce platnosti přiděleného statutu. Status VSCM platí 4 roky, kdežto SCM je přidělován pouze na rok. Takže týmy se statutem VSCM mají finanční jistotu na dané období. Tímto se podpora basketbalu od ČBF stala ještě úžeji zaměřená, což vede ke stále koncentraci peněz ve prospěch vrcholových týmů.

ČBF jakožto zastřešující orgán, by se měl starat nejen o udržení basketbalu na jisté úrovni, ale měl by mít také snahu o zpopularizování basketbalu a rozšíření členské základny. Problémem však je, že neexistuje žádný program, který by podporoval rozvoj basketbalu v menších městech. Tato podpora by napomohla rozšíření členské základny, a tím by se basketbal mohl stát populárnějším.

- **Nesoulad období – řešení zálohové platby**

Dotace jsou čerpány na kalendářní rok, což nekoresponduje s basketbalovou sezonou, která trvá od září do dubna až května. Důsledkem tohoto nesouladu jsou finanční problémy klubů s peněžními toky v průběhu sezóny. Častým řešením klubů jsou v takovém případě půjčky, které jsou týmy následně nuceni splácet.

- **Neznalost důvodů při nezískání dotací**

Orgány samosprávných celků, které rozhodují o udělení dotací, nejsou povinni uvádět důvody žadatelům, kteří se svou žádostí neuspěly. Žadatelé tak tedy neví, zda byly jejich žádost zamítnuta z důvodů nesplnění některé z podmínek, nebo zda žadatel nedosáhl na podporu, protože na ně z přiděleného obnosu nezbylo.

- **Účelovost dotací**

Tímto problémem je myšleno, nemožnost využít dotace na účel k jakému jsou vyčleněny. Příkladem jsou dotace poskytované na vrcholový sport. Z těchto dotací nelze hradit odměny hráčkám, což je pro kluby poměrně velkou překážkou, neboť náklady na odměny hráček tvoří jednu z největších položek nákladů celého klubu. Jde o paradox, kdy není možno uhradit z dotací náklady, které jsou spojeny s činností klubu v určité oblasti, na kterou byly dané dotace čerpány.

- **Byrokratická stránka dotací – řešení část dotace nepřímých nákladů jako v EU**

Složitost administrativní stránky je jedním z důvodů, který odrazuje basketbalové kluby od žádostí o ně. Jde o proces, kdy veškeré náklady musí být odůvodněny, musí k nim být přiložen doklad potvrzující účelné využití těchto prostředků. Proniknout do byrokracie dotací je složité a je k tomu zapotřebí dobrá znalost právních aspektů i finanční stránky dotací.

- **Zákaz hazardu na území města Brna**

V minulých letech docházelo každoročně ke zpřísnování zákonů týkajících se hazardu a loterijních her. Tato zpřísnění vyústila v prosinci 2014 k zákazu hazardu na území města Brna, který platí vstoupil v platnost od 1. 1. 2015. Ještě v roce 2014, kdy došlo k omezení hazardních her, získalo město z loterijních daní a odvodů loterijních společností 160 milionů. Rok předtím dokonce 230 milionů. Za rok 2015 se očekává příjem z hazardu do městské kasy téměř nulový. Je to z důvodu, že proces rušení licencí na hazard je v podstatě u konce. (svobodnymonitor.cz, 2015)

Velké důsledky to má pro sport na území města, jelikož odvody z hazardu byly z velké části dále přerozdělovány na sport. Basketbal, ale i další sporty, tak musí hledat finanční zdroje jinde.

- **Přerozdělování odvodů z loterií samosprávnými celky**

Samosprávné celky dostávají z loterijních odvodů 80 %. Touto částkou disponují orgány samosprávných celků a je jen na nich jakou částku do jakého odvětví poskytnou. Problém tedy tkví v tom, že nejsou určeny částky do jednotlivých odvětví. Není tedy procentuálně vyčleněna částka na sport. A jelikož sport je z pohledu návratnosti vložených peněz nebo získání popularity u občanů neatraktivní, vkládají města a obce prostředky do jiných odvětví.

- **Zastupitelnost a přenositelnost funkcí v klubu**

V klubech často nastává problém zastupitelnosti ve funkcích. Jde zejména o oblast finančních aspektů klubů a účetní stránku. V těchto případech bývá do problematiky zasvěceni pouze pracovníci, jejichž pracovní náplní je přímo

tato problematika. Kluby jsou tak v těchto oblastech řízeny pracovníky, kteří jsou nezastupitelní, a pokud by došlo k nečekané ztrátě těchto pracovníků, bylo by pro kluby prakticky nemožné řídit tyto oblasti chodu klubů.

- **Netransparentnost financování prostřednictvím dotací**

Ne vždy se přidělování dotací řídí legislativou. Stává se, že poskytování dotací vyplývá z osobních vztahů a vzájemných výpomocí. Přestože každý občan má dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů možnost nahlédnout do předložených žádostí, jsou zde určité aspekty, které pro normálního občana znamenají překážku. Touto překážkou je výše poplatku za přípravu žádostí k nahlédnutí, která bývá až několik tisíc Kč, což většinu zájemců odradí.

- **Konkurence ostatních sportů**

Městu Brnu chybí ucelnější statistika toho, jaké částky Brno v jednotlivých letech na sport poskytují.

4.10 Návrhy na zlepšení stávajícího stavu financování

Návrhy a doporučení vychází z analýzy stavu financování i z rozhovoru vedeného se zástupcem z brněnského klubu Valosun KP. Basketbal jakožto kolektivní sport sebou přináší ze sociálního pohledu pro společnost spoustu pozitiv. Přináší zlepšení fyzické i psychické zdatnosti, u dětí a mládeže podporuje schopnost učit se. Jako kolektivní sport pomáhá v začleňování jedinců do společnosti a stírá společenské rozdíly, které jsou v dnešní době stále větším problémem. Basketbal, ale i sport obecně není v dnešní společnosti natolik ceněn. Proces financování tohoto sportu je složitý. Zásadním problémem je špatně nastavený systém financování sportu, tedy i basketbalu. Příjmy ze sportu do státního rozpočtu jsou vyšší než výdaje na tuto činnost. Tuto slabinu se snaží zacelit basketbalová federace, ale její systém financování basketbalu není komplexní.

Následující návrhy jsou reakcí na výše zmíněné problémy a jsou cílem této práce.

1. Zálohové platby

Problémy s finančními toky basketbalových klubů jsou častokrát způsobeny časovými nesoulady a prodlevami způsobenými schvalovacími procesy a nesoulady basketbalové sezóny a kalendářního roku. Samotné vyplacení dotace se odehrává v polovině sezóny. Do té doby musí klub financovat činnost z vlastních zdrojů, což může způsobovat komplikace v případě, kdy dotace klubu přináší podstatnou část jeho rozpočtu. Klub je tak nucen používat finance určené na jiné věci používat na financování činností, které jsou předmětem dotace.

Rozpočty klubů jsou většinou koncipovány jako vyrovnané a manévrovací prostor pro dočasné použití prostředků na jiný účel než zamýšlený. Navrhované řešení by znamenalo průběžné zasílání zálohových plateb, které by kluby mohly pro svoji činnost používat již v průběhu sezóny. Běžně hrazené výdaje z dotace by tak mohli průběžně hradit ze zálohových plateb a nebyli by nuceni využívat financí určených na jiné výdaje. Nedošlo by tak k jiné změně, než pouze o rozložení dotace

v čase. Samotné vyúčtování dotace by pak jen vedlo k upřesnění vyúčtované částky. Zálohy by mohly být rozloženy v rovnoměrných výších i obdobích. Takto navržený systém by byl transparentní.

2. Nepřímé náklady jako u projektů ESF

Aktuálně poskytované dotace je nutno ze 100 % vyúčtovat a předložit doklady o jejich využití. Je tak nutno dokládat i velmi malé výdaje spojené s provozem klubu, pokud je na ně dotace určena.

V rámci ulehčení čerpání dotace by bylo možné vyčlenit část výdajů, u nichž příprava podkladů a jejich následná kontrola převyšuje samotné náklady. Stanoveno by bylo procento ze způsobilých výdajů dotace (obdobně jako u projektů ze strukturálních fondů EU) a tyto by nebylo nutno dokladovat při vyúčtování dotace. Takovéto zjednodušení by mělo vést k zefektivnění výkaznictví a zároveň ke koncentraci na podstatnou část dotace. Kontrolní orgán by mohl v případě pochybností zkontrolovat i účelnost vynaložených nákladů zahrnutých v této položce.

3. Změna loterijního zákona

Změna loterijního zákona v roce 2012 znamenala pro amatérský a profesionální sport velkou ztrátu peněžních prostředků. Změna byla provedena v důsledku obav ze zneužívání těchto odvodů ve prospěch loterijních společností nebo jejich rodin.

Mým návrhem je ponechat rozdělení odvodů dle současného stavu, tedy 20% do státního rozpočtu a 80% do rozpočtu samosprávných celků. Změnou by však bylo rozdělení těchto prostředků pomocí určitého klíče mezi jednotlivá odvětví, a tím pádem i sportu. Částka pro sport by byla rozdělována pomocí klíče, ve kterém by byla zohledňována hodnota majetku klubu, prostředky, na které již kluby dosáhly a množství podaných dotací klubem v daném roce. V současnosti může jeden klub podat až pět žádostí, proto se na některé kluby, které ještě žádnou dotaci neobdržely, nedostane.

Prostředky takto získané by měly být v Brně určeny především pro mládežnický sport. Z seznamu žadatelů by měly být odstraněny hokejové kluby, protože hokejové odvětví má svůj vlastní program Mládežnický hokej, a tak pokud by mohly o prostředky žádat, docházelo by v jejich případě ke zdvojení dotací oproti ostatním sportům.

Toto doporučení by mělo také napomoci vyřešení problematiky s přerozdělováním prostředků od ČOV.

Dozorčím orgánem v případě rozdělování těchto prostředků by byl Nejvyšší kontrolní úřad, který by dohlížel, že cílem těchto dotací jsou mládežnické celky. Požadavkem na tento orgán by byla jejich častější kontrola.

4. Zavedení jednotného stylu dotací

Tento návrh je řešením pro netransparentnost dotací. Získávání informací ohledně peněžních prostředků poskytovaných jednotlivým klubům je velmi obtížné. Proto doporučuji zavést jednotný styl a povinnost publikace informací o financování sportu. Tento systém by se měl zavést nejen v Brně, ale také v celé ČR. Tím pádem

by bylo možné do tohoto systému ukládat informace o všech získaných dotacích daným klubem a kontrola těchto údajů by byla pro NKÚ snazší.

Po zpracování těchto informací by byla dále využívána jednotlivými městy. Města by v rámci svých povinností uváděla přehledy financování na svých webových stránkách.

Dalším krokem by bylo také zabezpečení lepší kontroly. Kontroly by se dle mého názoru měly zaměřit na proces získávání dotací a především na dodržení účelu dotace. Důležité je také věnovat pozornost „zdvojeným dotacím“, které vyplývají z určitých nejasností v dotačních programech. Jde například o možnost získat dvě dotace na financování nájmu na stejném sportovišti. Právě zvýšené kontroly jsou možností, jak se tomuto zneužívání vyvarovat.

5. Využití outsourcingu v oblasti poskytování dotací

Doporučení se vztahuje především na přílišnou byrokracii vztahující se k čerpání dotací. Kluby nejčastěji doplácí při žádostech a následném čerpání na složitost administrativy s tím spojené. Řešením by v takovém případě bylo najmutí si externí společnosti, která by si administrativu ohledně dotací vzala na starost nebo využít například pouze poradenský servis, popřípadě proškolení pracovníky klubů v této oblasti.

Tyto služby by samozřejmě zvedly náklady klubů, ale dle mého názoru by to za získání dotačních titulů v potřebné míře stálo. Největší výhodou bych viděla v případě proškolení pracovníků. Přínosem by byly jednak neocenitelné zkušenosti takto získané od expertů na dané odvětví a také zasvěcení pracovníků do systémů dotací, od podání žádostí do jejího vyúčtování. Podstatou by bylo naučit pracovníky, jak o dotace požádat, na co mohou být dotace čerpány, jaké náklady z nich mohou kluby hradit, tak aby kluby nebyly nuceny dotace krátiť nebo vracet.

Při využívání outsourcingu se dá za největší pozitivum považovat časová úspora. Tato příznivá skutečnost je vykompenzována vyššími náklady, i tak je, ale dle mého názoru vhodné po této variantě sáhnout, a to zejména v případě, kdy klub nemá se získáváním dotací doposud zkušenosti.

Nejvhodnější doba pro využití těchto služeb je období před podáváním žádostí, což bývá září. Zvolila bych termín června nebo července, aby se kluby byly schopné na podávání řádně připravit.

6. Podpora rozvíjejících se klubů a klubů působících na regionální úrovni

Týmy působící v krajských či nižších celorepublikových soutěžích nemají v současnosti příliš příležitostí dosáhnout na finanční prostředky přerozdělované ČBF. Jednostranná zaměřenost ČBF pouze na týmy působící na vrcholové úrovni je krátkozraká. Spoustu hráčů a hráček má první kontakt s basketbalem právě v klubech, které se zaměřují na rozšíření členské základny a rozvoj basketbalu. tato činnost by měla být ze strany ČBF daleko více podporována. Možností podpory je několik.

První možností je stejně jako u SCM a SpS podporovat trenéry v jejich činnosti určitými odměnami. V dnešní době je pro mladé začínající trenéry nesmírně těžké najít uplatnění. Důvodem je především jejich koncentrace u klubů mající status

SCM nebo SpS. Trenéři stojí o pozice v těchto týmech jednak kvůli prestiži, ale také kvůli odměnám pro trenéry v těchto klubech. Pokud by dostávaly odměny i v jiných týmech, bylo by to přínosné pro obě zúčastněné strany. Klub by získal nového trenéra, který by se trenérské činnosti mohl věnovat na plný úvazek a trenér by získal zkušenosti, tolik nezbytné pro další kariérní růst.

Alternativou je poskytovat těmto klubům materiální vybavení. Přestože na vybavení bývají velmi často poskytovány dotace z měst a krajů, pro malé kluby jsou tyto dotace většinou nedostupné, ať z důvodů neznalosti dotačního systému nebo z důvodu nedostatku prostředků pro všechny žádající kluby. Kluby využívají peněžní prostředky na činnost a chod klubu a nezbývají prostředky na materiální vybavení. Takže často je k vidění, že hráčky nebo rodiny hráček musí investovat do této činnosti kromě členských příspěvků ještě finance na basketbalové míče, správnou obuv nebo tréninkové oblečení ale i dresy. Pokud by ČBF na tyto materiální věci poskytla finanční prostředky, znamenalo by to úlevu nejen pro klub ale i rodiny hráčů a hráček. Tím by se také basketbal stal přístupnější pro širší veřejnost.

ČBF by na tuto podporu mohla využít finanční prostředky získané prostřednictvím ČOV z loterijních odvodů. Tyto prostředky jsou primárně určeny na mládežnické celky a děti, a tak jejich využití tímto způsobem je dle mého názoru tou nejvhodnější variantou, jak tyto peníze využít.

5 Diskuze

Diplomová práce je zacílena na identifikaci aktuálních problémů financování basketbalu a na následné návrhy zlepšující stávající stav.

V rámci studia literatury byly identifikovány finanční toky do sportovního odvětví basketbal. Zjištěny byly zdroje financování z veřejných rozpočtů prostřednictvím státního rozpočtu, krajů a územně samosprávných celků. Další možnosti financování jsou i prostřednictvím zastřešující organizace basketbalu v ČR, tedy České basketbalové federace.

Identifikace problémů vychází z odpovědí na řadu výzkumných otázek. Výsledné návrhy a doporučení jsou podloženy provedenými analýzami a informacemi získanými z rozhovoru vedeným s vedoucím pracovníkem jednoho z brněnských basketbalových klubů. I přes dostatek podkladových materiálů, zůstala část informací nedosažitelná, ať už z důvodů finanční náročnosti nebo neaktuálností uveřejněných informací.

Analýza byla sice primárně zaměřena na financování basketbalu v ČR, ale po následném zjištění rozsahu potřeby dat, byl analyzován pouze brněnský basketbal. Rozhovor vedený se zástupci brněnského basketbalu byl brán jako verifikace získaných výsledků analýzy. Zjištěné problémy a následné návrhy na zlepšení stavu financování basketbalu jsou však zobecněny a je možno je aplikovat na celé basketbalové odvětví.

Stanovené výzkumné otázky přinesly následující odpovědi.

První výzkumnou otázkou, na kterou bylo třeba odpovědět zněla, zda je systém podpory sportu prostřednictvím sportu správně nastaven. Z provedené analýzy lze vyvodit závěr, že přestože rostou výdaje na sport v ČR, přerozdělovaná částka není v evropském kontextu konkurenceschopná a značí podfinancovanost odvětví. V konkurenci ostatních sportů je basketbal brán jako významný sport, i co do členské základny. Finanční prostředky čerpají brněnské kluby na základě žádostí. Jako zásadní problém u systému podpory sportu byl zjištěn fakt, že období, na které basketbalové kluby dotace čerpají, neodpovídá období basketbalové sezony. Na základě těchto zjištění byly navrženy možnosti, které by měly vést k efektivnějšímu fungování klubů. Všechny návrhy lze aplikovat samostatně a čím více by jich bylo zavedeno, tím k většímu zlepšení by došlo.

Přerozdělování finančních prostředků do sportu je nově od roku 2014 závislé na velikosti členské základny. Tento směr má za cíl objektivně zjistit velikost (tím myšleno popularitu) jednotlivých sportů. Pozitivně se toto odrazilo na menších sportech a nejvíce na tyto změny doplatil fotbal a hokej, které patří k největším sportům u nás. Zároveň změna ani pro tato odvětví nebyla drastická, naproti tomu velmi významně připlynuly prostředky do malých sportů. Basketbal nebyl výrazně touto změnou zasažen a finanční prostředky do odvětví jsou takřka beze změny.

Odpovědi na třetí výzkumnou otázku přinesly závěry, že ČBF se až příliš koncentruje na nejvýkonnější a nejlepší kluby, nepodporuje malé a rozvíjející se kluby bez výsledků. Toto nastavení zajišťuje udržitelnost kvality, ale nepodporuje širší členské základny, ze které by mohly přední kluby těžit.

Žádost o dotace (definováno ve výzkumné otázce č. 4) vychází z platné právní úpravy a je nástrojem pro získání finančních prostředků pro klub. Jelikož se jedná o nezanedbatelnou částku je administrativní proces adekvátní přijímané částce. Stát prostřednictvím dotací uchyluje k podpoře rozvoje volnočasových aktivit, důkladným dohledem se snaží zajistit, aby finanční prostředky byly určeny na stanovený účel. Stejně tak k tomu přispívají kontrolní orgány.

V rámci zpracování výzkumné otázky č. 3 byla identifikována snaha ČBF podporovat pouze vrcholové kluby. Mj. z toho lze dovozovat i odpověď na výzkumnou otázku č. 5, kdy lze v kombinaci s analýzou dotací v letech 2013-2015 dovodit, že vrcholový basketbal je více podporován než nižší soutěže. Je na druhou stranu logické, že náklady na vrcholový basketbal jsou vyšší než na nižší soutěže. Současně lze konstatovat na základě analýz, že mládežnické týmy jsou podporovány také ze strany města Brna, a to nejen vrcholové, ale i nižších soutěží. Uplatňuje se zde však princip jako u vrcholového sportu, tedy kluby hrající vyšší soutěže zpravidla dosáhnou na vyšší dotaci.

Nahrazení finančních prostředků, které do sportu zasílala akciová společnost SAZKA, bylo zásadní otázkou pro fungování celého sportovního odvětví v ČR. Zrušení objemu prostředků bylo nahrazeno finančními prostředky, které ze státního rozpočtu čerpají jednotlivé zastřešující organizace odvětví (u basketbalu ČBF), dále pak prostřednictvím ČOV a ČUS. Na základě provedených analýz lze konstatovat, že objem finančních prostředků v této fázi nebyl narušen.

Na základě výsledků analýz a zodpovězených výzkumných otázek byla stanovena pro oblast financování basketbalu v ČR tato doporučení, jejichž cílem je zlepšení současného stavu.

- Zálohové platby
- Nepřímé náklady jako u projektů ESF
- Změna loterijního zákona
- Zavedení jednotného stylu dotací
- Využití outsourcingu v oblasti poskytování dotací
- Podpora rozvíjejících se klubů a klubů působících na regionální úrovni

Výše zmíněné návrhy jsou odpověďmi především na nejzásadnější problémy, které oblast financování basketbalu tíží. Všechna doporučení lze aplikovat samostatně, ale je vhodné tyto návrhy kombinovat a dosáhnout lepšího stavu. Časová náročnost jednotlivých opatření je různá a lze říci, že mnohá doporučení by mohla být zavedena v rámci vyhlášení dotační výzvy. Úpravy legislativy musí být

Tato doporučení jsou těmi stěžejními, na kterých by se mělo dále stavět. Stále existují oblasti, které by si ještě úpravu zasloužili. Proces financování basketbalu, ale i sportu obecně je však tak složitý a netransparentní mechanismus, že by bylo třeba razantních změn v nastavení systému financování, aby se celková situace posunula směrem ku předu.

6 Závěr

V rámci zpracovávání tématu Aktuální problémy financování basketbalu v ČR a návrhy na zlepšení stavu byly identifikovány finanční prostředky, které zajišťují chod sportovního odvětví. V rámci detailního výzkumu se ukázalo, že zásadním zdrojem příjmu pro basketbalové oddíly a kluby jsou dotace, které tvoří významné procento jejich rozpočtu.

V rámci analýzy byly identifikovány dotační příležitosti, které mohou kluby využívat. Na základě studia legislativy je zřejmé, že stát se prostřednictvím svého aparátu snaží podporovat sport. Cesta, kterou stát do sportu uvolňuje peněžní prostředky, prošla za posledních 5 let výraznými změnami v důsledku změny vlastnické struktury akciové společnosti SAZKA, a.s. a následně po restrukturalizaci výnosů z hazardu. I přes tyto skutečnosti se částka, která plyne do sportu významně nemění, což lze vyhodnotit jako příznivé. V evropském kontextu patří vyčleněná částka k nejnižším v Evropě (v poměru na obyvatele).

Čerpat dotace mohou kluby přímo ze státního rozpočtu, nebo z rozpočtu územně správních celků - krajů a obcí - kde využití finančních prostředků odráží popularitu sportovního odvětví a velikost členské základny. Při čerpání dotací ze státního rozpočtu zasahují do přidělování peněžní podpory sportovní svazy a organizace, které peníze distribuují na nižší úroveň mezi jednotlivé kluby. V basketbalu je touto organizací ČBF. Dotace ze strany státu také nepodléhají tak přísným kontrolám jako dotace od krajů a měst. To je zapříčiněno právě zapojením organizací a sportovních svazů, které dohlíží na chod klubů snadněji než kraje a obce.

Snahou krajů a měst, je podpora především mládeže a dětí, stejně tomu tak je i v Jihomoravském kraji a statutárním městě Brně. JMK nedisponuje tak velkými finančními prostředky, a tak je téměř celá basketbalová populace v Brně závislá na dotacích od města. Dotační prostředky na basketbal plynou zejména na podporu mládežnického sportu, talentované mládeže a vrcholového sportu. Basketbal se v získávání dotací řadí mezi úspěšné sporty, přesto se takto získané finance nedají srovnat s dotacemi poskytnutými na lední hokej a fotbal.

Dalším zdrojem financí pro basketbal jsou odvody z loterijských a sázkových společností. Než se peněžní prostředky dostanou k samotnému klubu, projdou přes organizaci ČOV a následně ještě přes ČBF, která rozhodne, jak velká částka doputuje. Basketbalová federace podporuje z těchto prostředků pouze mládež a děti. problémem těchto financí je netransparentnost, neboť není zcela zřejmé, kam budou přiděleny a z jakého důvodu.

V České republice je systém finanční podpory sportu regulován.

Po vyhodnocení fungování celého systému financování basketbalu byla stanovena doporučení, která by měla vést ke zlepšení (zefektivnění) fungování systému. Jsou jimi poskytování zálohových plateb, zavedení institutu nepřímých nákladů jako u projektů ESF, změnu loterijského zákona, zavedení jednotného stylu dotací, využití outsourcingu v oblasti poskytování dotací a podpora rozvíjejících se klubů a klubů působících na regionální úrovni. Zavedení některých opatření je

jednoduchý proces, který zahrnuje pouhou implementaci do dotační výzvy, některá vyžadují změny legislativy.

Obecně lze dovozovat, že po zavedení opatření by mělo dojít ke zvýšení popularity basketbalu, zvýšení členské základny a zefektivnění peněžních toků. Zároveň dojde k ulehčení práce klubů a tyto se budou moci více věnovat sportovní stránce.

7 Literatura

- ANDREFF W., STAUDOHAR, P. *The Evolving European Model of Professional Sport Finance. In Journal of Sport Economics.* 1/3 2000
- BAILEY, Stephen. *Veřejný sektor: teorie, politika a praxe.* 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, 455 s. ISBN 80-86432-61-0.
- ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy.* 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
- DOVALIL, Josef. *Lexikon sportovního tréninku.* 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2008, 313 s. ISBN 978-80-246-1404-5.
- DURDOVÁ, Irena. *Sport jako sociálně-ekonomický fenomén.* 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2015, 135 s. ISBN 978-80-248-3658-4.
- DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a Luboš SMRČKA. *Finanční vzdělávání pro střední školy.* Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2011, 312 s. ISBN 978-80-7400-008-9.
- GREXA, Ján a Milena STRACHOVÁ. *Dějiny sportu: přehled světových a českých dějin tělesné výchovy a sportu.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 235 s. ISBN 978-80-210-5458-5.
- HOBZA, Vladimír. *Aplikovaná ekonomie sportu.* 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, 105 s. ISBN 978-80-244-4321-8.
- HOBZA, Vladimír a Jaroslav REKTOŘÍK. *Základy ekonomie sportu.* Praha: Ekopress, c2006, 191 s. ISBN 80-86929-04-3.
- HODAŇ, Bohuslav a Vladimír HOBZA. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti.* 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, 214 s. ISBN 978-80-244-2658-7.
- KISLINGEROVÁ, Eva a KOL. *Manažerské finance.* 3.vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 811 s. ISBN 978-7400-194-9.
- KOSÍK, Miloš. *Rozdělení elitních sportovních soutěží na mapě ČR.* Vyd. 1. Ostrava: Repronis, 2013, 115 s. ISBN 978-80-7329-375-8.
- KOSÍK, MILOŠ A MIROSLAV PACUT. *Organizace sportu.* 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2009, 83 s. ISBN 978-80-248-2017-0.
- KUDLÁČEK, Martin. *Integrace žáků s tělesným postižením do školní tělesné výchovy.* 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 114 s. ISBN 978-80-244-2053-0.
- LUKÁŠKOVÁ, Eva a Libor NEDOROST. *Veřejná ekonomika II.: financování vybraných odvětví veřejného sektoru.* Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 119 s. ISBN 978-80-7318-954-9.
- NETOLICKÝ, Martin. *Vztahy mezi články rozpočtové soustavy.* V Tribunu EU vyd. 1. Brno: Tribun EU, 2010, 263 s. ISBN 978-80-7399-978-0.
- NOVOTNÍKOVÁ, Helena. *Dotační receptář: všechny dotace pohromadě v otázkách a odpovědích.* Vyd. 1. Praha: LexisNexis CZ, 2005, 235 s. ISBN 80-86920-03-8.

NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

TOPINKA, Jiří. *Účetnictví tělovýchovných jednot a sportovních klubů*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2007, 213 s. ISBN 978-80-7376-015-1.

TOPINKA, Jiří a Jan STANJURA. *Občanská sdružení ve sportu: právní, účetní a daňové problémy*. Vyd. 1. Praha: Olympia, 2001, 262 s. ISBN 80-7033-223-9.

Internetové zdroje

Zákon o podpoře sportu. *MŠMT* [online]. 2001, 12. červenec 2013 [cit. 2015-12-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/zakon-o-podpore-sportu>

Zákon o podpoře regionálního rozvoje. *Zákony pro lidi* [online]. 2000, 25.11.2015 [cit. 2015-12-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248#p1>

Analýza financování sportu v České republice [online]. 16.4.2009, : 21 [cit. 2015-12-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice>

Odvody z loterií do sportu. *Český olympijský výbor* [online]. 2015 [cit. 2015-12-25]. Dostupné z: <http://www.olympic.cz/text/108--odvody-z-loterii-do-sportu>

„TRANSFORMACE“ OBČANSKÝCH SDRUŽENÍ NA SPOLKY DLE NOVÉHO OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU. *Epravo.cz* [online]. 2013 [cit. 2015-12-25]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/transformace-obcanskych-sdruzeni-na-spolky-dle-noveho-obcanskeho-zakoniku-91443.html>

NNO a daňová problematika po 1. 1. 2014. *NNO 2014* [online]. 2014, : 57 [cit. 2015-12-25]. Dostupné z: <http://annojmk.cz/sites/all/files/danove-poradenstvi/NNO-a-danova-problematika-web.pdf>

Sportovní organizace formou obchodních společností. *Občanský zákoník - justice* [online]. 2014 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: www.obcanskyzakonik.justice.cz

Společnost s ručením omezeným. *Občanský zákoník - justice* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: www.obcanskyzakonik.justice.cz

Akciová společnost. *Občanský zákoník - justice* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: www.obcanskyzakonik.justice.cz

Basketbal v ČR. *Basketball world* [online]. 2007 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.basketballworld.estranky.cz/clanky/basketbal/historie-basketbalu.html>

Stanovy České basketbalové federace z. s. [online]. 2014, : 11 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.cbf.cz/files/77042MDZ.pdf>

Nejvyšší soutěž mužů. *Česká basketbalová federace* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: http://www.cbf.cz/souteze/soutez_1452.html

Nejvyšší soutěž žen. *Česká basketbalová federace* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: http://www.cbf.cz/souteze/soutez_1490.html

- Financování basketbalu ze státního rozpočtu. *MŠMT* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport-1/rozdeleni-statniho-rozpocetu-2015-v-oblasti-sportu>
- STÁTNÍ PODPORA SPORTU PRO ROK 2015 - PROGRAM 133510. *MŠMT* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2015-program-133510>
- ROZDĚLENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2014 V OBLASTI SPORTU. *MŠMT* [online]. 2014 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/rozdeleni-statniho-rozpocetu-2014-v-oblasti-sportu>
- ROZDĚLENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2013 V OBLASTI SPORTU. *MŠMT* [online]. 2013 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/rozdeleni-statniho-rozpocetu-2013-v-oblasti-sportu>
- Charakteristika Jihomoravského kraje. *MŠMT* [online]. 2014 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_jihomoravskeho_kraje
- Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže v Jihomoravském kraji v roce 2015. *Dotační portál Jihomoravského kraje* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/4138-506-Podpora+sportovni+cinnosti+deti+a+mladeze+v+Jihomoravskem+kraji+v+roce+2015.aspx>
- Rozvoj materiálně technické základny mimoškolních zájmových aktivit dětí a mládeže v roce 2015. *Dotační portál Jihomoravského kraje* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/3855-506-Rozvoj+materialne+technicke+zakladny+mimoskolnich+zajmovych+aktivit+deti+a+mladeze+v+roce+2015.aspx>
- Naplňování Koncepce podpory mládeže v Jihomoravském kraji. *Dotační portál Jihomoravského kraje* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/4320-506-Naplnovani+Koncepce+podpory+mladeze+v+Jihomoravskem+kraji.aspx>
- Obecná dotační pravidla pro poskytování dotací z rozpočtu JMK* [online]. 2015, : 26 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Articles/778-2-Dokumenty+ke+stazeni.aspx>
- Členská základna JmKO ČUS. *Jihomoravská krajská organizace ČUS* [online]. 2014 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.sportjm.cz/clenska-zakladna>
- Rozpočet Jihomoravského kraje. *Portál Jihomoravského kraje* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://rozpocet.kr-jihomoravsky.cz/>
- Prostředky na sport v Jihomoravském kraji. *Jihomoravské novinky* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.jihomoravskenovinky.cz/zpravy/regiony/hasek-letos-jsme-navysili-v-kraji-prostredky-na-sport-o-35-milionu/>

- Financování sportu z rozpočtu města Brna. *Portál města Brna* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <https://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-hospodarsky/odbor-skolstvi-mladeze-a-telovychovy/>
- Podíl financí na sport z rozpočtu města Brna. *Portál města Brna* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <https://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/rozpocet/rozpocet-mesta-brna/>
- Počet basketbalových klubů působících v Brně. *ČBFJM* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.cbjfm.cz/souteze/>
- Tým BK Žabiny Brno. *BK Žabiny Brno* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.bkzabiny.cz/o-klubu/>
- Unie sportovních klubů. *UNIE SPORTOVNÍCH KLUBŮ MĚSTA BRNA* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.hrajemespolu.cz/o-unii/>
- Koncepce města Brna v oblasti tělovýchovy a sportu na léta 2011 - 2016* [online]. 2011 : 40 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-hospodarsky/odbor-skolstvi-mladeze-a-telovychovy/koncepce-mesta-brna-v-oblasti-telovychovy-a-sportu>
- Zásady pro poskytování dotací z rozpočtu města Brna pro vyhlášené programy. *Portál města Brna* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/rozpocet/dotace-z-rozpocetu-mesta-brna/>
- Metodika na podporu vrcholového sportu ve městě Brně* [online]. In: . 2015, s. 10 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OSMT/dotace/METODIKA_VS_2015.pdf
- Zvláštní ustanovení pro poskytování dotací pro vyhlášené programy v oblasti aktivit dětí a mládeže* [online]. In: . 2015, s. 6 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OSMT/dotace/Pravidla_mladez.pdf
- Zvláštní ustanovení pro poskytování dotací – grantů a programů zaměřených na tělovýchovu a sportovní aktivity* [online]. In: . 2015, s. 6 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OSMT/dotace/Pravidla_sport.pdf
- Pravidla pro čerpání finančních příspěvků z prostředků darovaných Českému olympijskému výboru ze strany loterijských společností* [online]. In: . 2014, s. 6 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.olympic.cz/upload/files/5a-Pravidla-pouziti-daru-od-loterijsnich-spolecnosti-2015-vyznacene-zmeny-3-.pdf>
- Zákon o loteriích a jiných podobných hrách. *Zákony pro lidi* [online]. 1990 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-202>
- ÚZ Zákona č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách ve znění novely zákona č. 215/2013 Sb. - s účinností od 1. 1. 2014. *Ministerstvo financí ČR*

[online]. 2014 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2014/zakon-c-202-1990-sb-16379>

Analýza využití zdrojů pro sport jednotlivými sportovními svazy v r. 2014 [online]. 2015, : 256 [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: http://www.olympic.cz/financovani/docs/Posouzeni_vyuziti_zdroju_z_loterii_21_4_2015.pdf

Analýza současného systému financování sportu [online]. 2012, : 44 [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: http://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v9a.pdf

Dokumenty mající vliv na podporu sportu v ČR. *EU Sport Policy* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <http://www.euoffice.eurolympic.org/eu-sport-policy>

Důsledky zákazu hazardu v Brně. *Svobodný monitor* [online]. 2015 [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: www.svobodnymonitor.cz/byznys/zakaz-hazardu-v-brne-snizil-prijmy-temer-o-ctvrt-miliardy-pomohl-nelegalnim-provozovnam

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *ASPI [právní informační systém]*. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2015-12-26].

Další zdroje

- Téma: Analýza financování klubu Valosun KP Brno

Rozhovor s JUDr. Jaroslavem Michálkem, manažer klubu Valosun KP Brno, osoba zodpovědná za financování klubu. Brno 30. 11. 2015.

9 Seznam obrázků

Obr. 1	Typologie dotace dle Baileyho	16
Obr. 2	Přínos pozitivních externalit z tělesné kultury (tělesné výchovy, pohybové rekreace, sportu)	21
Obr. 3	Dekompozice celospolečenských potřeb a cílů do konečné podoby indikátorů	22
Obr. 4	Porovnání veřejných výdajů států EU na sport na 1 obyvatele	24
Obr. 5	Více zdrojové financování tělesné kultury	26
Obr. 6	Podpora tělesné kultury	27
Obr. 7	Rozmístění klubů KNBL v sezoně 2015/2016	36
Obr. 8	Rozmístění klubů Bonver ŽBL 2015/2016	37
Obr. 9	Poměr výdajů na sport k celkovým výdajům	41
Obr. 10	Podíl výdajů na sport na celkových výdajích JMK	45
Obr. 11	Podíl výdajů do tělovýchovy na celkových výdajích z rozpočtu města Brna	47
Obr. 12	Porovnání dotací do basketbalu s celkovými dotacemi poskytnutými na dané programy	53
Obr. 13	Dotace do vrcholového sportu – basketbal a hokej	57
Obr. 14	Srovnání dotací do basketbalových a hokejových klubů v oblasti mládeže ⁴	58
Obr. 15	Vývoj částek za kvartály přerozdělených ČOV do sportu celkem a do basketbalu	60
Obr. 16	Vývoj prostředků získaných klubem Valosun KP Brno z města Brna	64

10 Seznam tabulek

Tab. 1	Výdajové okruhy v letech 2012, 2013, 2014	40
Tab. 2	Výdaje MŠMT na basketbalové odvětví	42
Tab. 3	Porovnání rozpočtů JMK na sport a tělovýchovu (v tis. Kč)	45
Tab. 4	Procentuální vyjádření výdajů na sport z celkového rozpočtu	47
Tab. 5	Přehled městských sportovišť využívaných basketbalovými oddíly	50
Tab. 6	Seznam dotačních titulů v oblasti sportu a tělovýchovy pro roky 2014 a 2015	52
Tab. 7	Dotace do basketbalu z rozpočtu města Brna v roce 2014, v tis. Kč	54
Tab. 8	Dotace do basketbalu z rozpočtu města Brna v roce 2015, v tis. Kč	55
Tab. 9	Dotace poskytnuté městem Brnem Valosunu KP Brno	64